

Č. j.: 75/18/ZUŠ - 22/6/2018

# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Základní umělecké školy v Telči**



## **Uměním proti citové chudobě...**

*Motto: „Není umění bez fascinace,*

*není tvorby bez zážitku.*

*Neučíme vytvářet díla,*

*zprostředkujeme zážitky.“*

(Igor Zhoř)

## Obsah

1.	<b>IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE</b>	<b>2</b>
2.	<b>CHARAKTERISTIKA ŠKOLY</b>	<b>3</b>
2.1	<u>Počet oborů, velikost</u>	3
2.2	<u>Historie a současnost</u>	3
2.3	<u>Charakteristika pedagogického sboru</u>	3
2.4	<u>Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce</u>	3
2.5	<u>Vybavení školy a její podmínky</u>	4
3.	<b>ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE</b>	<b>4</b>
3.1	<u>Zaměření školy</u>	
3.2	<u>Vize školy</u>	
4.	<b>VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE</b>	<b>5</b>
5.	<b>VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU</b>	<b>6</b>
5.1	<u>Přípravné studium</u>	6
5.2	<u>Studijní zaměření Hra na klavír</u>	8
5.3	<u>Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje</u>	12
5.4	<u>Studijní zaměření Hra na varhany</u>	16
5.5	<u>Studijní zaměření Hra na housle</u>	21
5.6	<u>Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu</u>	24
5.7	<u>Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu</u>	27
5.8	<u>Studijní zaměření Hra na klarinet</u>	30
5.9	<u>Studijní zaměření Hra na saxofon</u>	33
5.10	<u>Studijní zaměření Hra na trubku</u>	36
5.11	<u>Studijní zaměření Hra na lesní roh</u>	39
5.12	<u>Studijní zaměření Hra na baskřídlovku</u>	42
5.13	<u>Studijní zaměření Hra na tubu</u>	44
5.14	<u>Studijní zaměření Hra na kytaru</u>	47
5.15	<u>Studijní zaměření Sólový zpěv</u>	51
5.16	<u>Studijní zaměření Sborový zpěv</u>	54
5.17	<u>Studijní zaměření Hra na akordeon</u>	56
5.18	<u>Předmět hudební nauka</u>	59
5.19	<u>Předměty kolektivní hry a kolektivního zpěvu</u>	62
6.	<b>VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU</b>	<b>69</b>
6.1	<u>Přípravné studium výtvarného oboru</u>	69
6.2	<u>Základní studium výtvarného oboru</u>	70
7.	<b>ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI</b>	<b>72</b>
8.	<b>VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH</b>	<b>73</b>
9.	<b>HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY</b>	<b>74</b>
9.1	<u>Zásady a způsob hodnocení žáků</u>	74
9.2	<u>Oblasti vlastního hodnocení školy</u>	75

# 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

**Název ŠVP:** Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Telči

**Předkladatel:** Základní umělecká škola Telč, příspěvková organizace

Adresa školy: nám. Zachariáše z Hradce 71

**588 56 Telč**

IČO: **657 66 547**

Ředitel školy: **Mgr. Lubomír Zadina**

Telefon: **567 243 533**

E-mail: **info@zustelc.cz**

www: **www.zustelc.cz**

**Zřizovatel:** Město Telč

**nám. Zachariáše z Hradce 10**

Telefon: **567 112 407**

E-mail: **sekretariat@telc-etc.cz**

**Platnost dokumentu od: 2. července 2018**

**Účinnost dokumentu od: 3. září 2018**

V Telči dne 14. června 2018

Mgr. Lubomír Zadina

Ředitel školy

## **2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**

### **2.1 Počet oborů, velikost**

Škola poskytuje vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru. Kapacita školy je 450 žáků.

### **2.2 Historie a současnost**

Škola byla založena v prosinci 1948 jako hudební škola a umístěna po nejnnutnější adaptaci v budově právě zrušeného okresního soudu. Tradice hudebního školství v Telči jsou však mnohem starší, zcela jistě systematické hudební vzdělávání poskytoval jezuitský řád již v 17. století, v 19. století to byli kantoři, z nichž nejvýznamnější byl Jan Evangelista Kypta (1813-1868). První polovinu 20. století zastupují kupříkladu pedagogové Karel Hejda, Stanislav Rajský, František Vlasatý, Josef Svoboda, Bohumír Pokorný, kteří si pro své hudební působení (orchestry, kůr, atp.) hudebníky sami vychovávali. V šedesátých letech minulého století byly hudební školy transformovány na lidové školy umění. V letech 1968 – 1972 proběhla celková rekonstrukce budovy do dnešní podoby. Novelizace školského zákona v roce 1989 dala škole dnešní název – Základní umělecká škola - a zařadila ji do celého systému na sebe navazujícího hudebního vzdělávání. V roce 1999 byla zařazena rozhodnutím Školského úřadu v Jihlavě do sítě škol s kapacitou 450 žáků s oprávněním poskytovat vzdělání v hudebním a výtvarném oboru, od 1. 1. 1999 Město Telč zřídilo ZUŠ jako příspěvkovou organizaci s právní subjektivitou. Po získání právní subjektivity si škola, co se týče provozu a vybavení, výrazně polepšila, protože mohla pro tento účel začít používat prostředky z úplaty za vzdělávání, došlo k výrazné modernizaci zařízení, estetické kultivaci prostor školy a vybavení vyučovacími pomůckami. Stavebními úpravami v roce 2010 a 2012 bylo dosaženo zásadního zlepšení provozních podmínek ve škole (odstranění většiny průchozích tříd).

### **2.3 Charakteristika pedagogického sboru**

V pedagogickém sboru jsou schopní a tvořiví pracovníci, kteří dovedou pracovat samostatně i v týmu. Počet pedagogů je proměnlivý, počet pracovních úvazků, které jsou dány součtem všech celých, i částečných pracovních úvazků je 11-12. Jsou zde zastoupeni zkušení i začínající učitelé, kteří si dále prohlubují svoji kvalifikaci dalším studiem (školení, kurzy, dlouhodobá spolupráce s konzervatořemi atp.). Věkový průměr se pohybuje kolem 40 let. Všichni splňují kvalifikační předpoklady. Část pedagogického sboru působí současně i jako výkonní umělci.

### **2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce**

Dlouhodobé projekty škola nerealizuje, na regionální úrovni pravidelně spolupracuje se školami a Kruhem přátel hudby v Telči, příležitostně spolupracuje s okolními ZUŠ a s příhraničními hudebními školami v Rakousku.

## 2.5 Vybavení školy a její podmínky

Výuka probíhá v historické budově v centru města a v prostorách MŠ v Nové Říši. Škola má k dispozici 13 učeben pro kolektivní, skupinovou i individuální výuku, vybavení těchto učeben je dobré a průběžně se doplňuje a modernizuje. Hygienické zázemí prošlo v minulých letech rekonstrukcí. Škola má solidní vybavení didaktickou a výpočetní technikou, která je účelně a pravidelně využívána při výuce - audiovizuální technika, počítače a internet, datové projektory, nahrávací zařízení, interaktivní tabule, atp.

Škola může využívat koncertní sál pro konání školních akcí a výuku hry na varhany. Přístupové prostory školy jsou využívány pro pravidelnou prezentaci práce výtvarného oboru. Prostředí školy vyniká estetickou úrovní, účelným uspořádáním, kvalitní údržbou a pořádkem.

## 3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

### 3.1 Zaměření školy

Škola je standardního zaměření bez specifické profilace.

Jsme škola, která se hlásí v oblasti kultury a umění k odkazu života a díla významných telečských osobností, jakými byli například Jan Evangelista Kypka, významný telečský učitel a hudební skladatel 19. století, výtvarní umělci 20. století Míla Doležalová, Jiří Mareš, Petr Tamchyna a pedagog naší školy Václav Ondráček.

V naší škole chceme:

- umožnit co největšímu počtu žáků projít kultivací umělecké výuky a výchovy
- utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků dané Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání
- poskytnout žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti
- připravit žáky na využití a uplatnění těchto základů v dalším studiu nebo praktickém životě.

Cílem je získat žákovo osobní maximum a vybavit jej uměleckými i obecně lidskými schopnostmi pro uplatnění v praktickém životě.

### 3.2 Vize školy

O jakou školu chceme a budeme usilovat:

- o školu, kam se žáci budou rádi vracet jako rodiče s dětmi nebo učitelé a budou mít potřebu pokračovat v uměleckých činnostech a podporovat tak kulturní život svého okolí
- o školu vzájemné úcty, naslouchání a tolerance (žáci si budou vzájemně pomáhat, budou tolerantní k odlišnostem druhých)
- o školu otevřené komunikace a dobrého příkladu (vztahy mezi učiteli, přátelské vztahy mezi učiteli a rodiči, vzájemný respekt a úcta ve vztazích učitel - žák, žák - učitel)

- o školu úcty k tradicím (ctít a udržovat tradice školy, města i okolí, nedávne i vzdálené).

## **4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE**

### **Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci**

- systematickým působením budeme žákům poskytovat potřebné množství informací a dovedností, které si v činnostech osvojí, procvičí a naučí se je využívat a hodnotit
- vytvoříme pro každého žáka (v HO) nebo skupinu (ve skupinové výuce HO a VO) studijní plán, který bude přiměřeně náročný a bude směřovat k maximálnímu využití schopností jednotlivce nebo týmu
- budeme s žáky diskutovat a společně hodnotit všechny oblasti naší činnosti a tím kultivovat osobnost a vkus žáků
- individuálním přístupem budeme každému umožňovat najít uplatnění v oblasti, kterou zvládne a zažije pocit úspěchu a uplatnění.

### **Strategie pro kompetenci osobnostně sociální**

- v záležitostech, které budeme po žácích vyžadovat, jim půjdeme příkladem
- budeme vytvářet takové prostředí a atmosféru, kde se žáci budou cítit bezpečně, kde budou moci bez obav slušnou formou vyjádřit své názory, potřeby i případný nesouhlas
- pravidelnou kontrolou a hodnocením budeme žáky vést k soustavné a systematické přípravě do výuky
- žáky budeme zapojovat do společných uměleckých aktivit a povedeme k zodpovědnosti nejen za sebe, ale i za společné dílo celku.

### **Strategie pro kompetenci kulturní**

- žáky budeme zapojovat do kulturního dění v oblasti interpretace a tvorby i v oblasti recepce a reflexe ve škole i mimo školu
- zážitky z kulturních akcí budeme rozebírat, hodnotit a dávat do souvislostí s teoretickými znalostmi získanými při výuce a tím formovat kulturní rozhled a vkus
- učitelé půjdou příkladem žákům účastí a zapojením do kulturního dění, škola se stane prostorem a zázemím pro kulturu.

## 5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

### Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavné aktivní a poučené interpretace, popřípadě vlastní tvorby a prostřednictvím osvojení si základních a nezbytných vědomostí získaných z oblasti hudební teorie, využívat hudbu jako prostředku vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

Základní umělecká škola Telč přijímá žáky do uměleckého vzdělávání v hudebním oboru na základě vykonané talentové zkoušky, popřípadě na základě průzkumů hudebnosti, které sama organizuje. Přijaté žáky zařazuje do přípravného studia nebo přímo do základního studia podle věku a úrovně zjištěných předpokladů při talentové zkoušce.

### 5.1 Přípravné studium

#### Přípravné studium pro I. stupeň

V přípravném studiu jde o získání dětí pro hudbu, rozvinutí jejich předpokladů ve velmi příznivém období vývoje a vyrovnání rozdílů způsobených tím, že přicházejí z různě podnětného hudebního prostředí. Proces probíhá v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Učební plán – varianta 1: jednoleté přípravné studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1 – 2	1
Příprava ke hře na nástroj nebo zpěv		0,5 – 1

Studium je určeno žákům od 6 let. Příprava ke hře na nástroj nebo zpěv se uskuteční individuální formou nebo ve skupinách 2 – 4 žáků. O formě zařazení a o počtu hodin rozhodne ředitel školy.

Učební plán – varianta 2: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	0	1
Příprava ke hře na nástroj nebo zpěv	0,5 - 1	0,5 - 1

Je určeno mladším 6 let. Příprava ke hře na nástroj nebo zpěv se uskuteční individuální formou nebo ve skupinách 2 – 4 žáků nebo kolektivní formou v přípravném pěveckém sboru TELČÍSíilka v předmětu Příprava na sborový zpěv. O formě zařazení a o počtu hodin rozhodne ředitel školy.

#### Očekávané školní výstupy pro přijetí do základního studia I. stupně

##### Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlase
- využívá své tělo nebo orffovské nástroje k doprovodu zpěvu, pohybu a v hudebních hrách
- reaguje pohybem na znějící hudbu, dynamické a tempové změny v proudu hudby
- dokáže pojmenovat a rozlišit délky not a pomlk, orientuje se v notové osnově
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím jednoduchých tanečních prvků
- sluchově pozná a zazpívá trojzvuk a pětiténovou řadu

## Přípravné studium pro II. stupeň

Principy:

- do tohoto studia bude zařazen pouze žák, u kterého byly zjištěny dobré muzikální a manuální předpoklady pro zvolený nástroj, případný zájem o přípravu k dalšímu studiu v oboru (konzervatoř, VŠ pedagogického nebo uměleckého směru)
- bude pro žáka vytvořen individuální učební plán s cílem využití osobního maxima schopností žáka a zvládnutí maxima vzdělávacího obsahu I. stupně pro dané studijní zaměření
- hodnocen bude zejména pokrok v získaných dovednostech (posouzení možností rozvoje).

Učební plán – přípravné studium pro II. stupeň

	1. ročník
Příprava ke hře na nástroj nebo zpěv	1
Hudební nauka	1

Očekávané školní výstupy: viz očekávané výstupy I. stupně konkrétního studijního zaměření.



## 5.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souboř „Elektroband“				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Místo soubořové nebo komorní hry si může žák zvolit sborový zpěv, pak se stane tento předmět povinným.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na klavír

#### Přípravné studium

Žák

- popíše jednoduchým způsobem nástroj a pod vedením učitele dbá na správné sezení u nástroje
- orientuje se na klaviatuře (pojmenuje klávesy a oktávy v rozsahu, který používá)
- vytvoří si základy harmonického cítění prostřednictvím společné hry s učitelem (T, D, dudácká kvinta)
- rozumí základním pojmům (dynamická označení)
- zahraje jednoduchou píseň nebo melodii pravou rukou portamento s doprovodem levé ruky (tónika, dominanta) nebo při hře střídá ruce, či hraje unisono
- orientuje se v notové osnově a použije klíče (houslový klíč v omezeném rozsahu, zmínka o basovém klíči).

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- orientuje se na klaviatuře, umí si poradit s čtením not v rozsahu malé oktávy až tříčárkované oktávy
- prokáže schopnost spojovat notový zápis s orientací na klávesách
- orientuje se v pětiprstové a rozšířené poloze
- užije základních úhozových prvků (legato, staccato, portamento) a odtah
- disponuje základní dovedností v podkládání palce a překládání prstů u hry stupnic a umí utvořit základní akord s obraty

- s pomocí učitele rozliší na interpretovaných skladbách jejich charakter a náladu
- použije při hře jednoduchou dynamiku
- ztvární jednoduchou skladbu z paměti
- zahraje skladbu oběma rukama

## 2. ročník

### Žák

- zahraje dle svých dispozic durové stupnice od bílých kláves v protipohybu přes dvě oktávy s akordy
- poradí si s jednoduchými notovými zápisy
- dbá na kvalitu klavírního tónu (znělost, zpěvný tón)
- doprovodí lidovou píseň s použitím základních harmonických funkcí (tónika, dominanta, subdominanta)
- použije při hře dynamické prvky

## 3. ročník

### Žák

- hraje dur i moll stupnice od bílých kláves rovným pohybem a protipohybem přes dvě oktávy dohromady a akordy oběma rukama dohromady
- prokáže schopnost orientace na klaviatuře
- transponuje jednoduché motivy
- zohlední na základě metrického cítění metrum skladby
- použije elementární pedál
- užije při hře dynamické prvky
- vyjádří náladu skladby při jejím přednesu

## 4. ročník

### Žák

- hraje dur a moll stupnice od bílých kláves rovným pohybem i protipohybem dohromady přes dvě oktávy s akordy
- zahraje z listu v rozsahu alespoň pěti tónů
- užije současný a synkopický pedál
- zvládne jednoduchý rozbor skladeb pod vedením učitele
- zahraje skladbu z paměti na veřejném vystoupení
- uplatní dynamické prvky dle návodu z notového zápisu
- prokáže orientaci v hudebních stylech
- použije harmonických funkcí (tónika, subdominanta, dominanta) při vytváření doprovodů k písním

## 5. ročník

### Žák

- hraje stupnice dur i moll přes čtyři i více oktáv, tříhlasý akord s obraty zvlášť
- při hře užije dynamiku, jednoduché melodické ozdoby a agogické značky
- dbá na kvalitu tónu
- volí pod vedením učitele vhodný způsob pedalizace
- prostřednictvím vhodně zvolených skladeb rozvine svoje výrazové a technické schopnosti

## 6. ročník

### Žák

- hraje dur i moll stupnice kombinovaně a velký rozklad akordů zvlášť (případně dohromady)
- charakterizuje základní znaky hudebních stylů (baroko, klasicismus, romantismus, 20. stol.)
- samostatně tvoří prstoklad skladeb
- při nácviu etud volí samostatně postup (rytmické a artikulační varianty)
- samostatně užije dynamiku ve skladbě a vyjádří obsah, charakter a náladu interpretovaných skladeb
- samostatně pedalizuje podle sluchu a harmonických změn s důslednou sluchovou kontrolou
- při interpretaci uplatní artikulaci a frázování

## 7. ročník

### Žák

- hraje všechny dur i moll stupnice v kombinovaném pohybu a velký rozklad akordů dohromady
- uplatní všechny dosud získané dovednosti při hře z listu, samostatném nácviu skladeb, korepetici mladších žáků, příp. v komorní hře
- vytvoří si správnou představu o tempu, rytmu, charakteru a stylu studovaných skladeb
- využije všech zvukových možností nástroje
- spolupodílí se na výběru skladeb
- specifikuje hudebních styly (baroko, klasicismus, romantismus, styly 20. stol.).

## Základní studium II. stupně

### 1. ročník

#### Žák

- předvede různé druhy techniky pro pravou i levou ruku, navrhne různé varianty pro nácvik etud a stupnic
- prokáže vytrvalost hry na různých druzích techniky rovnocenně oběma rukama
- podílí se na tvorbě vlastní dynamiky, prstokladu a pedalizace, svůj návrh vyjádří slovy a ztvární hrou na nástroji
- prokáže schopnost pracovat se skladbou jak po technické, tak po výrazové stránce
- užije charakteristické druhy úhozů používaných ve skladbách různých stylových období

### 2. ročník

#### Žák

- umí si poradit s nastudováním větší formy – sonáta, variace
- rozšíří si svoje interpretační schopnosti o sonátovou formu a orientuje se v ní
- prokáže schopnost rytmického cítění a smysl pro úhozovou preciznost a vyrovnanost
- prezentuje nastudovaný repertoár na veřejných vystoupeních

### 3. ročník

#### Žák

- prokáže schopnost vyrovnané pasážové hry, kultivovaného klavírního tónu
- prokáže schopnost pro vedení hudební fráze, pro plastičnost polyfonní hry
- využije systematicky organizovaných i individuálních návštěv koncertů, poslechu nahrávek českých i světových interpretů

### 4. ročník

#### Žák

- uplatní všechny svoje získané dovednosti při samostatném nastudování repertoáru širšího rozsahu
- přednese skladbu odpovídající náročností a trváním z oblasti sólové, čtyřruční nebo komorní.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

### 5.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Elektronické klávesové nástroje považujeme za rovnocenného partnera ostatním klávesovým nástrojům. Mohou se uplatnit jako nástroj sólový, doprovodný či jako součást různých hudebních souborů. I stylově jsou zařazovány nejen do hudby populární, ale naleznou využití i v ostatních žánrech a stylech hudby.

Při výuce si žáci osvojí hru oběma rukama klavírním nebo varhanním stylem, naučí se stylistiku hry i dalších nástrojů (smyčcových, dechových, drnkacích, bicích atd.) a naučí se využívat i technické možnosti těchto nástrojů (úprava parametrů zvuku, využívat sekvencí, možnost propojení s počítačem atd.)

Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině do 4 žáků.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na EKN		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souboř „Elektroband“				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Místo soubořové nebo komorní hry si může žák zvolit sborový zpěv, pak se stane tento předmět povinně volitelným.

#### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na EKN

##### Přípravné studium

Žák

- ovládá základní funkce a údržbu nástroje
- umí u nástroje správně sedět
- zná správné postavení ruky
- orientuje se na klávesnici (najde c1)
- umí číst noty v rozsahu potřebném pro jeho hru
- zahraje podle sluchu jednoduchou píseň s využitím zjednodušeného doprovodu (ovládání jedním prstem).

##### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní návyky při hře (správné sezení u nástroje, postavení rukou apod.)
- orientuje se na klávesnici
- je schopen zahrát jednoduchou píseň v rozsahu alespoň pěti tónů

- zvládá základní úhozy (portamento, legato),
- umí hrát oběma rukama dohromady
- orientuje se v houslovém klíči v přiměřeném rozsahu a ovládá základní akordové značky
- zahraje C dur v rozsahu jedné oktávy (zvládá podložení a přeložení prstů)
- s pomocí učitele využívá při hře základní technické možnosti nástroje (např. metronom, vytvoření jednoduchého doprovodu, souhra s automatickým doprovodem)

## 2. ročník

### Žák

- zvládá hru dvojhmatů a akordů
- umí podkládat palec a překládat prsty při hře probíraných stupnic
- dokáže zahrát stupnice od bílých kláves dohromady v protipohybu, ke stupnicím akord a obraty zvlášť
- reprodukuje jednoduchý rytmický zápis, orientuje se v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- při hře využívá základní funkce automatického doprovodu
- dokáže doprovodit píseň pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje podle základních akordových značek (dur, moll, D7 stačí zjednodušeným způsobem)

## 3. ročník

### Žák

- využívá při hře dosud získané základní návyky a dovednosti (sezení u nástroje, postavení rukou, orientace na nástroji) a základní technické prvky (portamento, legato a staccato)
- hraje vybrané stupnice dohromady v rovném pohybu i protipohybu, T5 a obraty dohromady
- zvládá triolu, synkopu a tečkovaný rytmus
- orientuje se v basovém klíči
- hraje jednoduché skladby různých stylových období, vybrané skladby dokáže zahrát z paměti
- podle individuálních schopností při nácvičení vybraných skladeb užívá výrazové prvky (dynamika, tempo, nálada skladby)
- samostatně používá základní funkce nástroje (výběr stylu a práce s ním, výběr rejstříků – míchání a změny barev), umí je použít k doprovodu písně či jednoduché melodie
- podle udaného taktu zvolí vhodný typ rytmického doprovodu (valčík, pochod, apod.)
- doprovází jednoduchou píseň pomocí kadence (T, S, D7)
- využívá možností paměti nástroje (uložení a vyvolání)

## 4. ročník

### Žák

- dokáže zahrát durové stupnice do 5 křížků a béček a mollové do 2 křížků a béček
- umí zahrát složitější rytmické útvary
- hraje skladby různých stylových období (dokáže zahrát přiměřeně obtížnou skladbu období baroka a klasicismu – alespoň na úrovni 2. roč. klavíru)
- zvládá hru harmonicky složitějších písní z oblasti populární hudby
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje a uplatňuje stylistiku hry pro užitý rejstřík

- zvládá složitější hru v automatickém režimu (intro, ending, fill in) s využitím paměti (změna tempa, rytmu apod.)
- je schopen souhry s jiným nástrojem

#### 5. ročník

##### Žák

- dokáže zahrát durové a mollové stupnice do 5 křížků a béček v rychlejším tempu
- umí zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- dokáže zahrát jednoduché melodické ozdoby (příráz, skupinka)
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- má povědomí o základních žánrech populární hudby, s pomocí učitele využívá své znalosti při tvorbě doprovodu k písním
- v doprovodu písní používá kromě T, S, D7 i vedlejší kvintakordy
- zvládá harmonizaci jednoduchých melodií
- zahraje z listu jednoduchou melodii

#### 6. ročník

##### Žák

- hraje vybrané stupnice přes dvě oktávy v rychlejším tempu
- k probíraným stupnicím hraje žák kadenci, dokáže ji využít při samostatné tvorbě doprovodů písní a jednoduchých melodií
- hraje skladby různých stylových období (dokáže zahrát přiměřeně obtížnou skladbu období baroka, klasicismu, romantismu a 20. století)
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje, uplatňuje stylistiku hry pro užitý rejstřík (např. smyčce, dechové nástroje, drnkací nástroje, cembalo, bicí) a využívá nástroj z hlediska jeho funkce v hudbě (basový part, doprovod, hlavní melodie, vedlejší melodie apod.)
- zná kytarové a harmonické značky včetně dominantních a zmenšených septakordů, dokáže podle nich samostatně vytvořit jednoduchý doprovod
- dokáže transponovat vybranou píseň či melodii do jiné tóniny
- dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu (2. - 3. ročník)
- vnímá charakter hrané skladby a při hře dokáže pracovat s dynamikou, agogikou a výrazem
- má osvojeny návyky potřebné pro veřejné vystoupení (příprava, oblečení, chování, interpretační dovednosti)
- využívá všechny běžné technické možnosti nástroje, které má k dispozici

#### 7. ročník

##### Žák

- při hře využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti a návyky technické i výrazové
- hraje dohromady všechny durové a mollové stupnice přes dvě oktávy, ke stupnicím akord a obraty dohromady, hraje zvláště čtyřhlasý akord a velký rozklad akordu
- zná a umí zahrát další melodické ozdoby (nátryl, mordent, trylek)
- při hře vybraných přednesových skladeb pracuje samostatně s výrazovými prvky
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, při samostudiu (i při hře) uplatňuje sluchovou sebekontrolu

- dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů), umí samostatně tvořit doprovody k písním a vybraným melodiím
- aktivně se zapojuje do hry v souboru nebo je schopen uplatnit se při doprovodu jiného nástroje či zpěvu.

## **Základní studium II. stupně**

1– 2. ročník

Žák

- ovládá základní technické a výrazové prvky klavírní nebo varhanní hry, podle svého zájmu a zaměření
- hraje vybrané stupnice v různých rytmických variantách, vybrané akordy ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad
- hraje náročnější skladby různých stylových období (podle možností EKN)
- ovládá hru základních melodických ozdob
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu včetně správného prstokladu a plného využití technických možností nástroje

3– 4. ročník

Žák

- při studiu skladeb pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky hudby
- zná technické možnosti svého nástroje, je obeznámen s pokročilejšími funkcemi a dokáže je při hře využít
- je schopen aktivního poslechu skladeb klasické hudební literatury i populární hudby, dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- projevuje samostatnost při výběru skladeb k interpretaci
- dokáže zahrát přiměřeně náročnou skladbu z listu.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19



## 5.4 Studijní zaměření Hra na varhany

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na varhany					1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na klavír (var. A)		1	1	1								
Hra na EKN (var. B)		1	1	1								
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souboř „Elektroband“				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka varhan a klavíru probíhá individuálně, EKN ve skupině max. 4 žáků. Výuka v 1. - 3. ročníku se může uskutečnit ve dvou variantách – A nebo B. Pokud má žák předpoklady ke zvládnutí předmětu Hra na varhany a má nástroj k dispozici na přípravu do vyučování, může být do tohoto předmětu zařazen i dříve než ve 4. ročníku. O zařazení rozhodne ředitel školy.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na klavír (varianta A)

#### Přípravné studium

Žák

- popíše jednoduchým způsobem nástroj a dbá na správné sezení u nástroje
- orientuje se na klaviatuře (pojmenuje klávesy a oktávy)
- uplatní základy harmonického cítění prostřednictvím společné hry s učitelem
- rozumí základním pojmům (dynamická označení)
- zahraje jednoduchou píseň nebo melodii pravou rukou portamento s doprovodem levé ruky (tónika, dominanta) nebo při hře střídá ruce, či hraje unisono
- orientuje se v notové osnově a použije klíče (houslový klíč v omezeném rozsahu, zmínka o basovém klíči).

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- orientuje se na klaviatuře, umí si poradit s čtením not v rozsahu malé oktávy až tříčárkované oktávy
- prokáže schopnost spojovat notový zápis s orientací na klávesách
- orientuje se v pětiprstové a rozšířené poloze
- užije základních úhozových prvků (legato, staccato, portamento) a odtaž

- ovládá podkládání palce a překládání prstů u hry stupnic a umí utvořit základní akord s obraty
- s pomocí učitele rozliší na interpretovaných skladbách jejich charakter a náladu
- použije při hře jednoduchou dynamiku
- hraje jednoduché skladby z paměti

## 2. ročník

### Žák

- zahraje dle svých dispozic durové stupnice od bílých kláves v protipohybu přes dvě oktávy s akordy
- poradí si s jednoduchými notovými zápisy
- využije sluch ke sluchové sebekontrolě
- dbá na kvalitu klavírního tónu (znělost, zpěvný tón)
- doprovodí lidovou píseň s použitím základních harmonických funkcí (tónika, dominanta, subdominanta)
- použije při hře dynamické prvky

## 3. ročník

### Žák

- hraje dur i moll stupnice od bílých kláves rovným pohybem a protipohybem přes dvě oktávy dohromady a akordy oběma rukama dohromady
- prokáže schopnost orientace na klaviatuře
- transponuje jednoduché motivy
- zohlední metrum skladby
- použije elementární pedál
- užije při hře dynamické prvky
- vyjádří náladu skladby při jejím přednesu

## **Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na varhany**

### 4. ročník

#### Žák

- zná a respektuje specifika varhanní hry, oproti hře klavírní
- pracuje na pečlivé hře v legátu
- při hře dbá na důsledné dodržování předepsaného prstokladu jako prostředku k efektivnímu nastudování skladby a jako prostředku k legátu
- respektuje hudební stavbu skladeb, užívá elementární agogiku

### 5. ročník

#### Žák

- užívá elementární prstovou artikulaci jako výrazový prostředek
- předvede základní návyky (legato, prstoklad, důsledné dodržování notového zápisu)
- používá výrazové prostředky (především agogiku) na základě proniknutí do stavby skladeb
- ovládá si základy pedálové hry
- orientuje se v základních skupinách rejstříků
- hraje skladby, odpovídající úrovni jeho prstové techniky

## 6. ročník

### Žák

- předvede prstovou artikulaci na skladbách různých období
- ovládá základní prvky varhanní hry (legato, prstoklad, dodržování notového zápisu, technika pedálové hry)
- respektuje agogiku skladeb na základě pronikání do hudební formy skladeb
- ovládá pedálovou hru
- samostatně si připravuje prstoklad na základě poznaných a osvojených pravidel pro tvorbu prstokladu
- spojuje základní harmonické funkce ve čtyřhlase ve všech durových i mollových tóninách a polohách kvintakordu
- interpretuje skladby různých stylových období, pozná a užívá odlišnosti interpretace, (studiem této literatury rozvíjí techniku prstové i pedálové hry)

## 7. ročník

### Žák

- interpretuje skladby různých období, poučeně a samostatně pracuje s barvami zvuku varhan, artikulací a agogikou
- ovládá základní techniku pedálové hry
- vytvoří samostatně prstoklady
- předvede spojování T-S-D spolu s vedlejšími kvintakordy (II, III, VI - klamný spoj) v durové i mollové tónině, žák zvládne přípravu harmonizace jednoduché melodie kvintakordy
- užívá melodické tóny a elementárně je použije v improvizaci.

## Základní studium II. stupně

### 1. a 2. ročník

#### Žák

- interpretuje skladby různých stylových období, samostatně pracuje s výrazovými prostředky
- při čtyřhlasém spojování akordů užívá sextakordy, kvartsextakordy a septakordy v durových i mollových tóninách
- s přípravou harmonizuje jednoduché chorální melodie
- prakticky používá diatonickou modulaci
- popíše nejjednodušší prvky hudebních forem, tvoří jednoduché periody s použitím melodických tónů

### 3. a 4. ročník

#### Žák

- interpretuje skladby různých stylových období, samostatně pracuje s výrazovými prostředky na odpovídající úrovni
- při čtyřhlasém spojování akordů užívá mimotonálních dominant, septakordů, dominantního nónového akordu
- moduluje chromatickou a enharmonickou modulací, případně se seznamuje s alterovanými akordy a moduluje skrze ně
- bez přípravy harmonizuje chorální melodie (i modulující)
- zná různé hudební formy a uplatní je ve své pokusné improvizaci.

## Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na EKN (varianta B)

### Přípravné studium

Žák

- zná ovládání základních funkcí a údržbu nástroje
- umí u nástroje správně sedět
- zná správné postavení ruky
- orientuje se na klávesnici
- umí číst noty v rozsahu potřebném pro jeho hru
- zahraje podle sluchu jednoduchou píseň s využitím zjednodušeného doprovodu (ovládání jedním prstem).

### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- dodržuje základní návyky při hře (správné sezení u nástroje, postavení rukou apod.)
- orientuje se na klávesnici
- je schopen zahrát jednoduchou píseň v rozsahu alespoň pěti tónů
- zvládá podle svých možností základní úhozy (portamento, legato)
- umí hrát oběma rukama dohromady
- orientuje se v houslovém klíči v přiměřeném rozsahu a ovládá základní akordové značky
- zahraje stupnici C dur v rozsahu jedné oktávy (zvládá podložení a přeložení prstů)
- s pomocí učitele využívá při hře základní technické možnosti nástroje (např. metronom, vytvoření jednoduchého doprovodu, souhra s automatickým doprovodem)

2. ročník

Žák

- zvládá hru dvojhmatů a akordů
- umí podkládat palec a překládat prsty při hře probíraných stupnic
- dokáže zahrát stupnice od bílých kláves dohromady v protipohybu, ke stupnicím akord a obraty zvlášť
- orientuje se v basovém klíči
- podle potřeby užívá při hře celý rozsah klaviatury
- umí reprodukovat jednoduchý rytmický zápis, orientuje se v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- při hře užívá základní funkce automatického doprovodu
- dokáže doprovodit píseň pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje podle základních akordových značek (dur, moll, D7 stačí zjednodušeným způsobem)

3. ročník

Žák

- užívá při hře dosud získané základní návyky a dovednosti (sezení u nástroje, postavení rukou, orientace na nástroji) a základní technické prvky (portamento, legato a staccato)

- hraje vybrané stupnice dohromady v rovném pohybu i protipohybu, T5 a obraty dohromady
- ovládá triolu, synkopu a tečkovaný rytmus
- hraje jednoduché skladby různých stylových období, vybrané skladby dokáže zahrát z paměti
- podle individuálních schopností užívá při nácviu vybraných skladeb elementární výrazové prvky (dynamika, tempo, nálada skladby)
- samostatně pracuje se základními funkcemi nástroje (výběr stylu a práce s ním, výběr rejstříků – míchání a změny barev), umí je použít k doprovodu písně či jednoduché melodie
- podle udaného taktu dokáže zvolit vhodný typ rytmického doprovodu (valčík, pochod apod.)
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň také pomocí kadence (T, S, D7)
- využívá možností paměti nástroje (uložení a vyvolání)

### **Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na varhany**

4. ročník a další jsou shodné s variantou A.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.5 Studijní zaměření Hra na housle

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Žáci mohou navštěvovat předměty kolektivní výuky dříve, než stanovuje učební plán. Jedná se pak o nepovinný předmět.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na housle

#### Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat části nástroje
- předvede průpravná a uvolňovací cvičení vedoucí k vyváženému postoji a uchopení houslí
- ovládá hru pizzicato a détaché
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- předvede správné postavení levé ruky a dokáže zahrát krátké skladby durovým prstokladem.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- dokáže popsat do podrobností části nástroje
- ovládá funkční postavení celého těla a dokáže své pohyby popsat
- popíše funkce levé paže a předvede správné uchopení houslí
- zahraje lidové písně na všech strunách
- ovládá dur-mollový prstoklad
- zvládá práci pravé ruky při přechodech přes struny, dělení smyčce a hru legato

2. ročník

Žák

- rozlišuje základní dynamické rozdíly
- samostatně využívá znalost pohybů pravé ruky – détaché, legato
- zvládá vyšší stupeň techniky levé ruky – Ševčík, Dancla
- zvládá práci pravé ruky při přechodech přes struny, dělení smyčce a hru legato
- hraje z listu drobné lehké písně
- hraje z paměti

- zahraje stupnice do 4 křížků nebo béček

### 3. ročník

#### Žák

- rozlišuje dur-mollový prstoklad
- ovládá hru détaché, staccato a legato
- zahraje drobné etudy
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- zahraje z paměti drobné skladby v 1. poloze

### 4. ročník

#### Žák

- ovládá vibrato
- zvládá odlišit větší škálu dynamických odstínů
- ovládá všechny prstoklady v 1. poloze
- hraje základní dvojhmaty
- zahraje složitější smyky
- hraje stupnice přes dvě oktávy a na nich dokáže předvést vibrato, smykové variace
- zapojí se do hry v houslovém souboru

### 5. ročník

#### Žák

- hraje ve 3. poloze
- využívá 3. polohu při hře stupnic
- využívá v plné míře hru s vibratem
- hraje skladby většího rozsahu
- zvládá hru skladeb různých slohových období
- hraje plynule i v 2. poloze
- hraje hru z listu písně nebo skladby na úrovni 1. - 3. ročníku

### 6. ročník

#### Žák

- zahraje stupnice přes tři oktávy v rytmických a smykových variacích
- využívá plně hru v 4. a 5. poloze, orientuje se ve vyšších polohách
- hraje etudy náročnějšího charakteru – etudy pro pravou ruku, pro levou, na výraz, na zběhlost prstů
- zvládá hru složitějších dvojhmatů
- hraje z listu drobné skladby, rozlišuje jejich styl

### 7. ročník

#### Žák

- zahraje stupnice přes tři oktávy v rytmických a smykových variacích
- využívá své nabyté zkušenosti a přenáší je do domácího samostudia
- dbá na tónovou, intonační a rytmickou sebekontrolu
- samostatně studuje skladbu a předvede na ní své nabyté schopnosti
- orientuje se ve hře různých smyků, vibrata a dvojhmatů
- interpretuje i současné autory.

## **Základní studium II. stupně**

1. a 2. ročník

Žák

- využívá všech druhů smyků
- ovládá hru ve všech polohách
- nastuduje samostatně skladby různých stylů a žánrů
- hraje plynule z listu

3. a 4. ročník

Žák

- samostatně nastuduje složitější skladbu
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon
- zvládne se zapojit do práce v komorní nebo souborové hře jako interpret i organizátor.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19



## 5.6 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka zobcové flétny probíhá individuálně nebo ve skupině max. 4 žáků.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu

#### Přípravné studium

Žák

- přečte noty (c1 – d2 a délky not celá až osminová včetně pomlk)
- umí manipulovat s nástrojem a zvládá základní péči o něj
- předvede správný postoj při hře, držení nástroje, nasazení a tvorbu tónu.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – g2
- hraje noty celé, půlové, čtvrtové včetně pomlk, dále noty osminové a půlové s tečkou
- zahraje lidovou píseň s doprovodem

2. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – b2
- hraje stupnice durové do 2 předznamenání + kvintakordy
- hraje noty čtvrtové s tečkou a synkopy
- zapojuje se do hry s dalším nástrojem
- předvede správnou dechovou techniku, i když ještě není schopen ji plně využívat při hře
- zahraje lidovou píseň z paměti a dle svých individuálních schopností jednodušší skladbičku z listu

3. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – c3
- hraje stupnice durové i mollové do 2 předznamenání, legato, staccato + kvintakordy
- interpretuje, dle svých individuálních možností, snadnější přednesové skladby s doprovodem

- může se zapojit do komorní či souborové hry

#### 4. ročník

##### Žák

- orientuje se v základních dynamických označeních
- hraje stupnice durové do 3 předznamenání včetně kvintakordů
- interpretuje skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti jeho individuálním schopnostem a delší přednesovou skladbu
- nadále využívá svých dovedností v komorní či souborové hře

#### 5. ročník

##### Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – d3
- hraje stupnice durové do 3 předznamenání + kvintakordy a jednodušší stupnice mollové
- orientuje se v interpretaci jednodušších melodických ozdob
- vyjádří vlastní názor na druh skladeb, kterým by se chtěl věnovat a samostatně na nich pracuje
- zapojuje se do komorní či souborové hry a to nejen jako hráč ale i jako vnímavý spoluvůrce se svou vlastní představou, která může přispět ke zdokonalení uskupení

#### 6. ročník

##### Žák

- hraje stupnice do 4 předznamenání včetně kvintakordů
- orientuje se v rozdílných hmatech při hře na altovou zobcovou flétnu a je-li zapotřebí, využívá ji jak v sólové tak v komorní hře
- umí si poradit, v rámci svých individuálních možností, s nastudováním přednesových skladeb větší náročnosti
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

#### 7. ročník

##### Žák

- hraje všechny stupnice durové včetně kvintakordů a D7
- uplatní své dovednosti v celém rozsahu nástroje a to jak na sopránovou tak na altovou zobcovou flétnu
- interpretuje skladby přiměřené jeho individuálním schopnostem na oba nástroje a využívá je také v komorní či souborové hře
- podílí se na výběru repertoáru, který bude součástí jeho absolventského vystoupení.

### **Základní studium II. stupně**

#### 1. a 2. ročník

##### Žák

- pohybuje se s jistotou v celém rozsahu nástroje a v případě potřeby použije ke svému hudebnímu výkonu jak sopránovou či altovou, tak tenorovou či basovou zobcovou flétnu
- interpretuje přednesové skladby většího rozsahu a vyšší náročnosti
- orientuje se ve většině melodických ozdob a dále v dynamických a tempových označeních

- maximálně využívá při hře správné dechové techniky
- zapojuje se jako dostatečně vyspělý hráč do tvorby různých hudebních uskupení

### 3. a 4. ročník

#### Žák

- využívá při hře a samostatném nácviu skladeb všech svých znalostí a zkušeností, především výrazových a technických a dokáže sám vyhodnocovat jejich používání
- orientuje se v různých hudebních žánrech a ve stylu jejich provedení
- hraje bez problémů jak sólově, tak v komorním či souborovém uskupení a interpretuje i delší a náročnější skladby
- zapojuje se do různých školních i mimoškolních akcí a to nejen jako hráč, ale je-li mu to umožněno, podílí se také na jejich přípravě
- podílí se na výběru skladby pro své absolventské vystoupení.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.7 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu

#### Přípravné studium

Žák

- ovládá základy hry na zobcovou flétnu (předvede správný postoj při hře, držení nástroje, nasazení a tvorbu tónu)
- přečte noty (c1 – d2 a délky not celá až osminová včetně pomlk)
- umí manipulovat s nástrojem a zvládá základní péči o něj.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- předvede správný postoj při hře a správné držení nástroje
- ukáže správné dýchání spojené s tvorbou tónu a nasazení
- zahraje noty celé, půlové, čtvrté včetně pomlk, dále noty osminové a půlové s tečkou
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

2. ročník

Žák

- navazuje na látku z minulého ročníku a dosahuje-li předpokládaných fyzických dispozic, začíná hrát na příčnou flétnu, popř. použije při hře zahnutou hlavičku
- hraje vydržované tóny v rozsahu d1 – g2
- hraje nasazovaně a legato stupnice durové do 2 předznamenání a kvintakordy
- zahraje lidovou píseň nebo jednoduchou skladbu s doprovodem klavíru

### 3. ročník

#### Žák

- hraje vydržované tóny v rozsahu c1 – c3
- hraje stupnice durové do 3 předznamenání a kvintakordy
- zapojuje se do souhry s jiným nástrojem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a zahraje jednoduchou skladbu či lidovou píseň z listu
- dbá na používání správného dýchání při hře

### 4. ročník

#### Žák

- hraje stupnice durové do 4 předznamenání včetně kvintakordů a to nasazovaně, legato a staccato
- orientuje se v základních dynamických odstínech (p, mf, f)
- interpretuje přednesové skladby různých žánrů, dle svých individuálních schopností, s doprovodem
- zapojuje se do komorní hry
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

### 5. ročník

#### Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – e3
- hraje stupnice durové do 5 předznamenání a kvintakordy
- orientuje se ve hře nejběžnějších melodických ozdob
- interpretuje, dle svých individuálních schopností, těžší přednesovou skladbu s doprovodem klavíru či EKN

### 6. ročník

#### Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – g3
- hraje všechny durové stupnice a kvintakordy v rychlejším tempu
- umí si poradit při samostatné práci na zadaných skladbách včetně korepetic s klavírem
- zahraje z listu skladbu dle svých individuálních možností
- využívá svých dovedností v komorní či souborové hře

### 7. ročník

#### Žák

- podílí se na výběru přednesových skladeb, kterým by se rád věnoval a vyjádří svůj vlastní názor při výběru hudebního žánru a skladeb, ze kterých bude vybrán materiál pro jeho absolventský koncert
- orientuje se ve skladbách různých hudebních žánrů a ve stylu jejich interpretace
- využívá při tvorbě v komorních či souborových uskupeních nejen svých praktických dovedností na nástroji, ale také teoretických znalostí a zkušeností.

## **Základní studium II. stupně**

1. a 2. ročník

Žák

- hraje všechny stupnice, kvintakordy a dominantní septakordy včetně stupnice chromatické
- plně užívá v praxi melodické ozdoby a výrazové prostředky
- orientuje se bez větších potíží v notovém zápisu skladeb různých žánrů a nastuduje velkou část přiměřeně obtížné skladby samostatně
- pro zdokonalení či upřesnění své práce využívá poslechové metody a umí si poradit při jejím vyhledávání

3. a 4. ročník

Žák

- při hře se pohybuje v celém rozsahu nástroje
- využívá všech prostředků, které si během studia osvojil, ke své práci s nástrojem
- dbá na dodržování správné dechové techniky
- hraje v komorních či souborových uskupeních a podílí se na jejich tvorbě a zdokonalování
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a také dokáže přiměřeně obtížnou skladbu zahrát z listu
- aktivně se zapojuje do školních i mimoškolních akcí
- studium ukončí veřejným absolventským vystoupením, na jehož výběru se sám podílí a kterým vyjádří svůj hudební vkus.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.8 Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na klarinet

#### Přípravné studium

Žák

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu (předvede správný postoj při hře, držení nástroje, nasazení a tvorbu tónu)
- zazpívá lidovou píseň
- přečte noty (c1 – d2 a délky not celá až osminová včetně pomlk)
- umí manipulovat s nástrojem a zvládá základní péči o něj.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- umí manipulovat s nástrojem, ovládá základní péči o něj a vyjmenuje jeho jednotlivé části
- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- pohybuje se v rozsahu g – a1
- hraje noty celé, půlové, čtvrtové, včetně pomlk v daném rozsahu
- hraje nasazovaně a legato stupnice C, G, F dur

2. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu e – g2
- hraje nasazovaně, legato a staccato v pomalejším tempu
- dokáže předvést správné dýchání a dbá na jeho použití při hře
- dokáže interpretovat jednodušší skladbu či lidovou píseň
- hraje stupnice durové do 2 předznamenání
- hraje, kromě celých, půlových a čtvrtových, také noty osminové

### 3. ročník

#### Žák

- pohybuje se v rozsahu e – c3
- orientuje se v základních dynamických označeních (p,mf,f)
- hraje stupnice durové do 3 předznamenání
- je schopen dle individuálních schopností zahrát lidovou píseň, popř. drobnější přednesovou skladbu, z paměti
- dokáže zahrát spolu s dalším nástrojem

### 4. ročník

#### Žák

- pohybuje se v rozsahu e – d3(e3)
- hraje stupnice durové do 4 předznamenání
- interpretuje přednesové skladby přiměřené obtížnosti s ohledem na své individuální schopnosti
- zapojuje se do komorní či souborové hry

### 5. ročník

#### Žák

- hraje stupnice durové do 4 předznamenání včetně kvintakordů a jejich obrátů v rychlejších tempech s důrazem na vyrovnanost prstové techniky
- orientuje se v jednodušších melodických ozdobách (příraz, nátryl) a v případě možnosti je používá
- pohybuje se v rozsahu e – e3
- dbá na intonaci a kvalitu tónu

### 6. ročník

#### Žák

- hraje všechny durové stupnice a kvintakordy (postupně v rychlejším tempu)
- dokáže zahrát také stupnici chromatickou v rozsahu e – e3
- dle individuálních schopností a zájmu hraje také skladby jiných žánrů a to jak sólově tak v souhře s dalšími nástroji
- vyjádří názor na svůj výkon a na výkon svých spoluhráčů
- samostatně pracuje na vybraných skladbách

### 7. ročník

#### Žák

- hraje všechny durové stupnice včetně kvintakordů a stupnici chromatickou
- interpretuje přednesové skladby přiměřené obtížnosti a zapojuje se do výběru skladby pro své absolventské vystoupení, kde by mohl využít svých schopností
- využívá svých dovedností v komorní či souborové hře a prezentuje je veřejně
- orientuje se i v jiných hudebních žánrech
- předvede své dovednosti, kterými byl při studiu obohacen, na veřejném absolventském vystoupení .



## **Základní studium II. stupně**

### **1. a 2. ročník**

#### **Žák**

- využívá při hře správné dechové techniky a snaží se pracovat na jejím zdokonalování
- hraje melodické ozdoby a využívá je v praxi
- pohybuje se v rozsahu e – g<sup>3</sup>
- uplatňuje se nadále jako hráč v komorních, souborových popř. orchestrálních uskupeních
- umí si poradit, v rámci svých individuálních schopností, se stylem hry a frázováním v různých hudebních žánrech
- zapojuje se, v rámci možností, do školních i mimoškolních akcí
- využívá metody poslechu při studiu jiných žánrů

### **3. a 4. ročník**

#### **Žák**

- pohybuje se sebejistě v rozsahu e – g<sup>3</sup>, včetně některých pomocných hmatů
- nadále se uplatní jako hráč v komorních, souborových uskupeních, kde využívá svých dovedností a aktivně se podílí, v rámci svých individuálních schopností, na jejich tvorbě
- orientuje se v různých hudebních žánrech a v jednotlivých druzích frázování a artikulaci
- zapojí se do výběru skladby, která vyhovuje jeho hudebnímu cítění a bude součástí jeho absolventského vystoupení.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.9 Studijní zaměření Hra na saxofon

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na zobcovou flétnu		1	1									
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka probíhá individuálně, v 1. a 2. ročníku mohou být i 2 žáci v hodině. Pokud má žák předpoklady ke zvládnutí předmětu Hra na saxofon a má nástroj k dispozici na přípravu do vyučování, může být do tohoto předmětu zařazen i dříve než ve 3. ročníku.

O zařazení rozhodne ředitel školy.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na saxofon

#### Přípravné studium

Žák

- ovládá základy hry na zobcovou flétnu (předvede správný postoj při hře, držení nástroje, nasazení a tvorbu tónu)
- přečte noty (c1 – d2 a délky not celá až osminová včetně pomlk)
- umí manipulovat s nástrojem a zvládá základní péči o něj.

#### Základní studium I. Stupně

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře
- ukáže správné dýchání, spojené s tvorbou tónu včetně nasazení tónu
- hraje noty celé, půlové, čtvrtové včetně pomlk, dále noty osminové
- zahraje jednodušší lidovou píseň

2. ročník

Žák

- hraje tóny nasazované a legato
- hraje půlové a čtvrtové noty s tečkou a osminové pomlky
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu či lidovou píseň
- zapojuje se do hry s dalším nástrojem

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

3. ročník

Žák

- hraje vydržované tóny v rozsahu c1 – c3
- hraje stupnice durové do 2 předznamenání a kvintakord
- hraje jednodušší etudy či technická cvičení
- předvede jednoduchou skladbu s doprovodem

4. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – c3
- interpretuje jednoduché skladby různých žánrů (populár, swing) včetně správného frázování
- hraje stupnice durové do 4 předznamenání a kvintakordy
- zapojuje se do souhry s dalším nástrojem, popř. komorní hry
- orientuje se v základních dynamických označeních (p, mf, f)

5. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – d3
- orientuje se v různých druzích frázování a používá je při interpretaci skladeb jednotlivých hudebních žánrů.
- dbá na správné nasazení na T a D a na vyrovnanost a přesnost frázování
- hraje stupnice durové do 5 předznamenání a kvintakordy

6. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu c1 – e3
- hraje stupnice durové do 6 předznamenání, kvintakordy a stupnici chromatickou
- zapojuje se do komorní či souborové hry
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu samostatně
- dbá na rytmickou přesnost a vyrovnanost frází

7. ročník

Žák

- interpretuje skladby různých žánrů dle svých individuálních schopností, včetně co nejdůslednější kontroly správného frázování
- podílí se na výběru skladby pro svůj absolventský koncert a snaží se, spolu s vyučujícím, vybrat skladbu, která by vyhovovala jeho hudebnímu cítění
- při hře používá výrazové prostředky a melodické ozdoby
- sám hodnotí svůj výkon.

## **Základní studium II. stupně**

### **1. a 2. ročník**

#### **Žák**

- pohybuje se v celém rozsahu nástroje
- zahraje z listu skladbu přiměřenou jeho individuálním schopnostem
- hraje v komorním či souborovém uskupení a využívá svých dovedností a znalostí při jeho tvorbě a jeho zdokonalování
- orientuje se v akordových značkách
- improvizuje na jednoduchá témata či balady
- využívá náslechové metody jako pomůcky pro svou vlastní práci

### **3. a 4. ročník**

#### **Žák**

- využívá všech dovedností a návyků, kterým se během studia naučil, ke svému uměleckému vyjádření a schopnosti samostatné práce včetně jejich neustálého zdokonalování
- improvizuje, v rámci svých individuálních schopností, při vybraných, známých skladbách a využívá při tom svou znalost akordových značek
- aktivně se zapojuje do různých školních i mimoškolních kulturních akcí a podílí se na jejich přípravě
- orientuje se ve stylu hry a frázování v různých hudebních žánrech a umí si, dle svých individuálních schopností, poradit při hře z listu či skladbě zadané k samostatné práci
- je součástí nějakého hudebního uskupení a podílí se na jeho tvorbě a zdokonalování
- podílí se na výběru svého absolventského repertoáru, který veřejně prezentuje na absolventském koncertě a tím ukončí základní studium.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.10 Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na trubku

#### Přípravné studium

Žák

- zvládá správný postoj
- dodržuje zásady žeborně bráničního dýchání
- využívá správně funkci jazyka, postavení rtů, zubů a brady s ohledem na výšku tónu
- zná základy péče a údržby svého nástroje.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše funkci nástroje a jeho dílů
- uplatňuje základy hry na trubku (využití dechu, postavení rtů, funkce jazyka)
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- zahráje z not jednoduchou skladbu nebo píseň
- rozliší a vysvětlí základní hudební pojmy (nota, výška a délka tónu, rytmus, melodie)

2. ročník

Žák

- vhodně využije dech a uplatní správnou artikulaci
- předvede rozšířený tónový rozsah
- realizuje hru v dynamických odstínech
- umí zahrát legato i staccato, je schopen rytmické kontroly

### 3. ročník

#### Žák

- dodržuje správný postoj při hře, má zafixováno držení nástroje
- ovládá základy správného nátisku, postavení rtů (brady)
- předvede v rámci svých možností koordinaci artikulace s prstovou technikou
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb
- umí zahrát z paměti jednoduchou píseň

### 4. ročník

#### Žák

- zvládá hru synkop a triol
- zvládá hru v rychlejších tempech v dynamických odstínech, v legatu i staccatu
- ovládá hru stupnic a akordů do 4 křížků, bé
- dovede zahrát z paměti přiměřenou skladbu

### 5. ročník

#### Žák

- hraje s bohatším dynamickým odstíněním
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- zvládá dle individuálních schopností hru v rozsahu od fis do c3
- hraje dominantní septakordy v obratech

### 6. ročník

#### Žák

- zvládá hru se zvukovou vyrovnaností, intonační čistotou a správným frázováním
- dle svých schopností zvládne hru před publikem, vyrovná se s trémou
- spolupracuje při výběru přednesových skladeb
- zvládá problematiku hry v souboru

### 7. ročník

#### Žák

- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně těžkou skladbu
- používá při hře široké dynamické, tempové, výrazové prostředky (dynamiku, agogiku...)
- ovládá transpozici jednoduché skladby do C, Es ladění, úměrně svým schopnostem.

## **Základní studium II. stupně**

1 a 2. ročník

Žák

- zvládá nátisková cvičení, samostatně vybere a hraje průpravná cvičení k technickému zvládnutí studovaných skladeb
- předvede pohotovost při hře z listu, orchestrálních nebo souborových partů
- zahraje skladby menšího rozsahu také z paměti
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- je schopen vyslovit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat

3 a 4. ročník

Žák

- uplatňuje samostatně všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje,
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové a nátiskové techniky, dýchání, frázování a celkového hudebního projevu při nácviu a interpretaci skladeb
- používá všechny běžné výrazové prostředky a artikulační techniky (hra legato, staccato, násobné staccato, dynamické odstíny, frázování, vibrato, hospodaření s dechem a ekonomiku nátiskové výdrže)
- ovládá hru všech stupnic dur i moll, akordů dominantních i zmenšených přes dvě oktávy
- zvládá technická cvičení, etudy a přednesové skladby v celém rozsahu
- aktivně se podílí na přípravě svého absolventského vystoupení a ukončí studium veřejným vystoupením.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.11 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na lesní roh

#### Přípravné studium

Žák

- zvládá základní postavení při hře a držení nástroje
- ovládá správné dýchání
- správně vytváří tón
- orientuje se v jednočárkované oktávě

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- umí základní postoj při hraní a začátky tvoření tónu
- ovládá správně nasazení nátrubku
- dokáže správně dýchat
- umí zvládat každodenní cvičení před zrcadlem, pro správné postavení hlavy a držení nástroje

2. ročník

Žák

- ovládá nátisk větším rozsahem
- umí zkvalitňovat barvu tónu
- ovládá základní dynamické odstíny
- umí zahrát stupnice a akordy do 2# a 2b
- zahraje drobné skladby zpaměti



### 3. ročník

#### Žák

- umí využít základní návyky a dovednosti
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá základní nátisková cvičení
- zahraje složitější skladbu z paměti
- umí vnímat náladu skladby a zahrát ji ve správných dynamických odstínech

### 4. ročník

#### Žák

- umí upevňovat správné návyky dýchání a ovládat dech
- zvládá techniku, lehkost ve hře a kvalitu tónu
- ovládá nátiskové schopnosti v rozsahu nástroje
- umí zahrát stupnice a akordy do 4# a 4b v celém rozsahu nástroje

### 5. ročník

#### Žák

- ovládá nátisk a jistotu tónu ve větším rozsahu
- ovládá kultivovaný tón v celé škále dynamiky
- zahraje skladby různých stylových období
- ovládá souhru s doprovodem klavíru
- umí se zařadit do orchestrální hry

### 6. ročník

#### Žák

- umí stále rozvíjet péči o nátisk
- má lepší intonační jistoty i techniky
- ovládá veškerou artikulaci – legato, staccato a intervalové skoky
- zahraje složitější skladby z listu, jak sólo, tak i v orchestru

### 7. ročník

#### Žák

- umí samostatně nacvičit skladbu
- ovládá všechny technické i výrazové dovednosti na tvoření kvality tónu
- dovede se uplatnit v komorních i souborových orchestrech
- umí využít tempové rozlišení, dynamiku, frázování v celém rozsahu nástroje
- využívá výrazové stránky hry – dynamika, frázování, artikulace
- zakončí studium I. stupně veřejným vystoupením

## **Základní studium II. stupně**

1 a 2. ročník

Žák

- zvládá trylky a melodické ozdoby
- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry – dynamika, frázování, hospodaření s dechem,
- artikulace, vibrato – jako prostředek k osobitému projevu
- samostatně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách

3 a 4. ročník

Žák

- pozná skladby z jednotlivých stylových období v literatuře pro lesní roh
- má pohotovost při hře z listu
- zvládá nastudování komorních nebo orchestrálních partů
- zakončí studium veřejným absolventským vystoupením

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.12 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baskřídlovku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na baskřídlovku

#### Přípravné studium

Žák

- zná správný způsob dýchání při hře na nástroj, postavení rtů, zubů, brady, funkci jazyka s ohledem na výšku tónu
- zná způsob tvoření tónu, držení nástroje, postoj a celkové držení těla

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní údržbu nástroje
- zvládá základní návyky při hře na nástroj - postoj, držení nástroje, správné dýchání
- ovládá hru not celých, půlových, čtvrtových, chápe význam pomlk
- je schopen kontrolovat intonaci (též s pomocí ladičky)

2. ročník

Žák

- zná vznik a historii nástroje
- hraje stupnice B dur, d moll, kvintakord s obraty v dosažitelném rozsahu
- orientuje se v jednoduchých rytmických útvarech
- ovládá v F klíči hru a čtení not v rozsahu B-es1

3. ročník  
Žák

- správně používá a rozvíjí základní návyky a dovednosti – dech, postoj, nátisk, nasazení
- orientuje se v základní dynamice
- rozšířil svůj rozsah dle svých možností

4. ročník  
Žák

- ovládá rytmické útvary - triola, synkopa
- zahraje z paměti jednoduchou národní píseň
- hraje stupnice v rámci svého rozsahu – durové Es, D, C
- hraje legato, tenuto, staccato

5. ročník  
Žák

- používá správné návyky při hře na nástroj
- využívá základní dynamická a tempová označení
- hraje a orientuje se v G klíči
- hraje durové stupnice do 3#, 3b, mollové do 1#, 1b

6. ročník  
Žák

- hraje a orientuje se v G klíči
- hraje durové stupnice do 3#, 3b, mollové do 1#, 1b

7. ročník  
Žák

- plně využívá všechny dosud získané hudební dovednosti
- hraje skladby přiměřené svým schopnostem
- hraje v G klíči
- ukončí studium I. stupně interním nebo veřejným absolventským vystoupením

### **Základní studium II. stupně**

1. ročník  
Žák

- využívá všechny dosud získané hudební dovednosti
- ovládá větší tónový rozsah
- podle svých možností a schopností se uplatňuje v souborové a orchestrální hře

2. ročník  
Žák

- je schopen vyjádřit a interpretovat náladu skladby
- zvládá hru v houslovém klíči
- využívá poslechu skladeb např. k vytvoření samostatného názoru při výběru repertoáru

3. ročník II. stupně  
Žák

- uplatňuje všechny doposud získané hudební znalosti
- využívá hudebních a interpretačních vědomostí a zkušeností ke studiu nových skladeb

#### 4. ročník II. stupně

##### Žák

- je schopen realizovat vlastní představu interpretace skladeb různých stylů
- zvládá hru z listu
- orientuje se v transpozicích
- končí studium veřejným absolventským vystoupením

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

### 5.13 Studijní zaměření Hra na tubu

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

#### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na tubu

##### Přípravné studium

##### Žák

- zná správný způsob dýchání při hře na nástroj, postavení rtů, zubů, brady, funkci jazyka s ohledem na výšku tónu
- zná způsob tvoření tónu, držení nástroje, postoj a celkové držení těla

#### Základní studium I. stupně

##### 1. ročník

##### Žák

- zná vznik a historii nástroje
- zvládá základní návyky při hře na nástroj - správné dýchání, kontroluje správné sezení a správné držení nástroje
- ovládá základní technické prvky hry, které se týkají správného nasazení tónů
- orientuje se v jednoduchých rytmických útvarech
- ovládá elementární orientaci v notovém zápisu
- dodržuje správné postupy při rozehrávání
- ovládá hru not a pomlk celých, půlových, čtvrtových a osminových

## 2. ročník

### Žák

- ovládá základní údržbu nástroje
- orientuje se v jednoduchých rytmických útvarech
- ovládá elementární orientaci v notovém zápisu
- používá a orientuje se ve hře tenuto, legato a staccato
- dodržuje správné postupy při rozehrávání
- ovládá hru not a pomlk celých, půlových, čtvrtových a osminových

## 3. ročník

### Žák

- správně používá základní návyky a dovednosti – funkci dechu, správné držení nástroje, funkci nátisku, nasazení tónů
- používá a orientuje se v základní dynamice
- hraje stupnice a akordy v rámci svého rozsahu
- ovládá hru legato, tenuto, staccato

## 4. ročník

### Žák

- správně používá základní návyky a dovednosti – funkci dechu, správné držení nástroje, funkci nátisku, nasazení tónů
- používá a orientuje se v základní dynamice
- hraje stupnice a akordy v rámci svého rozsahu
- ovládá rytmické útvary - triola, synkopa, tečkovaný rytmus
- je schopen vyjádřit a interpretovat náladu skladby
- ovládá hru legato, tenuto, staccato

## 5. ročník

### Žák

- používá správných návyků při hře na nástroj
- rozšiřuje tónový rozsah
- využívá základní dynamická a tempová označení
- rozvíjí techniku retních vazeb
- rozšířil tónový rozsah dle svých možností

## 6. ročník

### Žák

- používá správných návyků při hře na nástroj
- rozšiřuje tónový rozsah
- využívá základní dynamická a tempová označení
- rozvíjí techniku retních vazeb
- rozšířil tónový rozsah dle svých možností

## 7. ročník

### Žák

- plně využívá všechny dosud získané hudební dovednosti
- ovládá jednoduché transpozice
- nastuduje a na veřejnosti prezentuje skladby přiměřené svým schopnostem
- aplikuje jednoduchou údržbu nástroje
- hraje z listu jednoduché skladby
- ukončí studium I. stupně interním nebo veřejným absolventským vystoupením
-

## **Základní studium II. stupně**

### **1. ročník**

#### **Žák**

- využívá všechny dosud získané hudební dovednosti
- rozšířil tónový rozsah
- hraje z listu

### **2. ročník**

#### **Žák**

- využívá všechny dosud získané hudební dovednosti
- vnímá strukturu skladby a je schopen ji správně interpretovat
- rozšířil tónový rozsah
- hraje z listu

### **3. ročník**

#### **Žák**

- uplatňuje všechny doposud získané hudební znalosti
- je schopen realizovat vlastní představu interpretace skladeb různých stylů
- orientuje se v transpozicích

### **4. ročník**

#### **Žák**

- uplatňuje všechny doposud získané hudební znalosti
- využívá hudebních a interpretačních vědomostí a zkušeností ke studiu nových skladeb
- je schopen realizovat vlastní představu interpretace skladeb různých stylů
- zvládá hru z listu
- orientuje se v transpozicích
- končí studium veřejným absolventským vystoupením

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.14 Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka hry na kytaru probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na kytaru

#### Přípravné studium

Žák

- popíše kytaru
- dokáže správně sedět a držet kytaru
- postaví správně obě ruce na kytaru
- pojmenuje prstoklad obou rukou: pravá P i m a, levá 1. 2. 3. 4. prsty
- zahraje prsty a palcem na strunách pravou a jednotlivé tóny s levou rukou
- hraje jednoduchá rytmická cvičení
- rozliší poslechem dur a moll
- popíše a zahraje délky not na prázdné struně: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- vyjmenuje hudební abecedu a základní notaci
- pojmenuje struny na kytaru
- zazpívá s doprovodem učitele lidové písně.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- je schopen popsat nástroj a osvětlit jeho využití v hudbě
- popíše ladění nástroje (notaci prázdných strun)
- ovládá správné držení nástroje, základy techniky hry a úhoz na prázdných strunách
- orientuje se v 1. poloze na hmatníku
- ovládá jednoduchá prstová cvičení a přípravná cvičení ke hře stupnic
- zahraje jednoduchý motiv či skladbu z paměti
- zahraje jednohlasé, popřípadě dvojhlasé jednoduché melodie: lidové písně a drobné skladbičky podle not se zapojením palce



## 2. ročník

### Žák

- ovládá základní notaci na hmatníku v I. poloze (do 3. pražce nástroje)
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- zahraje jednoduché prstové cvičení ve stupnici (např. C-dur, G-dur)
- předvede stupeň svého harmonického cítění (použití akordů v TDS) na doprovodu k lidovým písním
- zahraje jednooktávové stupnice a akordy
- předvede dynamické odstínění tónů (f, p)
- používá tříhlasý doprovod, hraje podle akordických značek
- zná a používá uvolňovací cviky
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z paměti

## 3. ročník

### Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy nebo úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu, základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu podle svých individuálních schopností
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- používá nehty na pravé ruce na dosažení většího odstínění dynamiky a kvality tónu
- pozná hru skladeb různých stylových období
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

## 4. ročník

### Žák

- zvládá hru s použitím dynamiky a agogiky
- je schopen zahrát barré hmaty, min. tzv. malé barré
- zná akordické značky hlavních akordů, hraje kadence a využívá jejich znalosti podle svých individuálních schopností v doprovodech písní (funkce: tónika, subdominanta, dominanta)
- využívá technické a výrazové prostředky (vibrato, tambora, glissando)
- orientuje se v notovém zápise při hře z listu jednoduché skladby
- dokáže zahrát repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby
- je schopen se zapojit do komorní (souborové) hry

## 5. ročník

### Žák

- dokáže se orientovat na hmatníku do V. polohy
- umí zahrát 2-3 oktávové stupnice a jejich kadence
- užívá dosud probrané technické prvky
- doprovází podle notace i akordických značek

- formuluje svůj vlastní názor na interpretaci jednoduché skladby
- dbá na tónovou kulturu při hře a na uvolněnost obou paží
- uplatňuje se podle individuálních schopností při hře v komorních nebo souborových uskupeních

#### 6. ročník

##### Žák

- hraje skladby v základních tóninách i s výskytem míst ve vyšších polohách, orientuje se v notovém zápise
- vyjádří názor na interpretaci a řešení správného prstokladu a interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- zvládá dle svých možností hru z listu a hru z paměti
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a začíná vytvářet vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- ovládá i barré akordy a dokáže je transponovat
- prezentuje se při vystoupeních

#### 7. ročník

##### Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordových značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních.

### **Základní studium II. stupně**

#### 1. ročník

##### Žák

- uplatňuje kvalitu tónu a úhozu i interpretaci skladeb v dynamických odstínech
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- rozvíjí a uplatňuje svá hodnotící kritéria při poslechu reprodukované i živé hudby
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů

#### 2. ročník

##### Žák

- uplatňuje své dosud získané hudební vědomosti a dovednosti při studiu dalších technických i přednesových skladeb
- udržuje rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- využívá svůj nastudovaný hudební repertoár tak, že mu svým rozsahem a pestrostí umožní pohotově krátce vystoupit
- interpretuje soudobé kompozice (sólové i komorní)
- zahraje pohotově z listu přiměřeně obtížné skladby

- připraví jednoduchý doprovod k písním a vytvoří předeheru či dohru k písni nebo komorní kompozici

### 3. ročník

#### Žák

- užívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladby, dokáže ji stylově a žánrově zařadit
- zahraje z listu přiměřeně obtížné skladby a improvizuje na primární úrovni
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností při studiu nových skladeb
- vyhledává a navrhuje skladby ke studiu podle vlastního zájmu

### 4. ročník

#### Žák

- ovládá všechny technické prvky a různé techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- podílí se na přípravě svého absolventského vystoupení.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.15 Studijní zaměření Sólový zpěv

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv (nepovinný)	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2

Sólový zpěv se vyučuje individuálně nebo ve skupině 2 žáků.

Sborový zpěv je doporučený nepovinný předmět v rozsahu 1 - 2 hodiny týdně během celého studia.

Žáci mohou navštěvovat předměty kolektivní výuky dříve, než stanovuje učební plán. Jedná se pak o nepovinný předmět. Pokud žák nenavštěvuje předmět komorní zpěv, je sborový zpěv od 4. ročníku povinný.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Sólový zpěv

#### Přípravné studium

Žák

- ovládá jednoduchá dechová a hlasová cvičení
- čistě zpívá v přirozeném rozsahu
- dbá na artikulaci
- ovládá správné držení těla
- zazpívá píseň z paměti.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné a uvolněné držení těla)
- dle svých schopností využívá dechovou oporu
- zazpívá jednoduchá dechová a intonační cvičení
- použije svůj hlas ve svém přirozeném rozsahu a nepřepíná své síly
- dle svých možností zazpívá lidové a umělé písně z paměti

2. ročník

Žák

- dbá na správné držení těla při zpívání
- ovládá zásady správného dýchání
- dle svých možností provede správné nasazení tónu a správně artikuluje
- dle svých možností správně intonuje
- zpívá jednodušší hlasová cvičení
- reaguje na souvislost textu písně a výrazu (mimika, jednodušší gesta apod.)

### 3. ročník

#### Žák

- dle svých možností předvede a využije správné a uvolněné držení těla
- dle svých možností využije appoggio della voce
- respektuje základy frázování, dynamiky a agogiky
- zpívá za doprovodu různých nástrojů
- dle svých možností předvede nabyté schopnosti na vystoupeních a koncertech
- dbá na správnou artikulaci a nasazení tónu

### 4. ročník

#### Žák

- předvede měkké nasazení tónu a správnou artikulaci
- užívá rozšířený hlasový rozsah
- využije základní dynamické a agogické prostředky
- dle své individuální hlasové vyspělosti zpívá hlasová cvičení a lidové či umělé písně
- uplatní zásady pro správné frázování a dýchání
- zpívá z paměti
- dle svých možností se zapojuje do vícehlasého zpěvu

### 5. ročník

#### Žák

- vystihne a vysvětlí úlohu textu v písni a dle svých možností jej správně interpretuje (mimika, výraz, gesta, dynamika, agogika)
- zohlední žánr písně a stylově ji interpretuje
- zpívá obtížnější lidové a umělé písně z paměti
- zapojuje se do vícehlasého zpěvu a zvládá jednoduchý dvojhlas
- uplatní zásady hlasové hygieny

### 6. ročník

#### Žák

- dle svých možností zvládne základní dechovou a artikulační techniku
- ukáže svůj rozšířený hlasový rozsah
- orientuje se v notovém zápisu písně
- dle svých možností zpívá písně různých žánrů
- nalezne a definuje svůj hudební vkus
- zpívá náročnější hlasová cvičení úměrná jeho hlasové vyspělosti a rozsahu
- dodržuje základy hlasové hygieny

### 7. ročník

#### Žák

- využívá základy dechové a artikulační techniky
- dle svých možností užívá hlasové rejstříky a má rozšířený hlasový rozsah
- na základě porozumění textu využívá adekvátní výrazové prostředky
- respektuje styl skladby, vedení hudebních frází a kantilenu
- složitější hlasová cvičení zpívá přiměřeně svým hlasovým možnostem a vyspělosti
- zpívá lidové a umělé písně různých období a žánrů, úměrně své hlasové vyspělosti a svému zaměření
- dle svých možností zpívá veřejně a ukončí studium I. stupně veřejným či interním vystoupením.

## Základní studium II. stupně

1 a 2. ročník

Žák

- respektuje zásady správného držení těla, dýchání, artikulace a techniky tvorby tónu
- použije oba rejstříky a umí je přirozeně propojovat
- dle svých možností zpívá obtížnější party (jednodušší koloratury, melodické ozdoby, apod.)
- dle svých možností zpívá v rozsahu 2 oktáv
- zpívá s různými druhy hudebních doprovodů (různé hudební nástroje, komorní uskupení, další vokály, apod.)
- dle svých možností zpívá bez doprovodu
- je schopen samostatně nastudovat skladbu odpovídající své hlasové a technické vyspělosti a stylově jí interpretovat

3. a 4. ročník

Žák

- samostatně zhodnotí vlastní i slyšený pěvecký projev
- profiluje se dle svého zaměření a zájmu
- dobře se orientuje ve složitějším notovém zápisu skladby a je schopen jejího samostatného nastudování
- vědomě využije nabyté znalosti a schopnosti z předchozích ročníků ke stylové interpretaci složitějších skladeb různých žánrů a stylových období
- dle svých možností se uplatní při provádění vícehlasých skladeb a je schopen samostatného studia daných partů
- své studium zakončí absolventským vystoupením.

Komorní zpěv: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.16 Studijní zaměření Sborový zpěv

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Výuka sboru v 1. - 3. ročníku zpravidla probíhá ve sboru TELČísílka a další ročníky v hlavním sboru TELČísla. Žáci předškolního věku navštěvují jen přípravné studium sborového zpěvu (TELČísílka).

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Sborový zpěv

#### Přípravné studium

Žák

- ovládá jednoduchá dechová a hlasová cvičení
- čistě zpívá v přirozeném rozsahu
- dbá na artikulaci
- ovládá správné držení těla
- zazpívá píseň z paměti.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- má základní návyky a dovednosti – dbá na správné držení těla při zpěvu, správné dýchání
- pozorně sleduje dirigentské gesto
- zpívá z paměti, čistě intonuje

2. ročník

Žák

- dbá na měkké nasazení tónů, hlavový tón, správnou artikulaci a výslovnost koncovek
- reaguje na dirigentské gesto

3. ročník

Žák

- vnímá výrazové prostředky jako důležitou součást hudebně pěveckého projevu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu
- adekvátně reaguje na dirigentská gesta
- zpívá v rozšířeném rozsahu a bez chybných návyků

#### 4. ročník

##### Žák

- dbá na sborovou dechovou techniku (střídavé dýchání atd.)
- ovládá správné pěvecké návyky a dovednosti
- je schopen zpívat jednoduchý dvojhlas
- užívá adekvátní výrazové prostředky
- zpívá z paměti náročnější repertoár

#### 5. ročník

##### Žák

- užívá správně dechovou oporu
- je schopen zpívat dvojhlas
- pozná rozdíly v žánrech a stylech v rámci nastudovaného repertoáru

#### 6. ročník

##### Žák

- orientuje se ve skladbě a její stavbě
- zpívá ve dvojhlasu a pokusí se o zpěv tříhlasu
- užívá adekvátní výrazové prostředky
- reaguje s jistotou a vysvětlí dirigentská gesta

#### 7. ročník

##### Žák

- správně užívá dechovou oporu, dbá na správné nasazení tónu a artikulaci
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- čistě intonuje ve vícehlase
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- vyjádří názor na vhodnou interpretaci skladeb nejrůznějších období.

### **Základní studium II. stupně**

#### 1. a 2. ročník

##### Žák

- samostatně uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu
- čistě intonuje ve vícehlase
- zpívá z listu
- adekvátně svému věku užívá výrazových prostředků ve svém zpěvu

#### 3. a 4. ročník

##### Žák

- nastuduje svůj part z paměti
- dokáže příležitostně zastoupit vedoucího hlasu nebo sbormistra
- podílí se na organizaci vnitřního života sboru.



## 5.17 Studijní zaměření Hra na akordeon

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Akordeonový orchestr				1	1	1	1	1	1	1	1
	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hra na akordeon

#### Přípravné studium

Žák

- pojmenuje hlavní části nástroje
- dodržuje při hře správné postavení ruky a držení nástroje
- zahraje v rozsahu pěti tónů jednoduchou lidovou píseň nebo cvičení
- dodržuje správné vedení měchu
- zahraje levou rukou basové tóny C, G, D, F v základní řadě.

#### Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- použije a vyjmenuje správné zásady manipulace s nástrojem
- předvede nacvičenou píseň nebo skladbu v rozsahu pěti tónů v legátu s doprovodem v levé ruce v základní basové řadě
- pojmenuje značky pro vedení měchu a dodržuje je
- zahraje levou rukou akordické basy C – c dur ve staccatu

2. ročník

Žák

- pohybuje se na klávesnici v rozmezí osmi tónů
- levou rukou prokáže schopnost doprovodit akordickými basy melodií v pravé ruce
- zahraje basy v pomocné řadě bez posunutí ruky
- zahraje v tempu (čtvrťová, tj. 1 tón = T100) stupnici C dur přes jednu oktávu a tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť
- plynule obrací měch

### 3. ročník

#### Žák

- zahraje v tempu (čtvrtěová, tj. 1 tón = T100) durové stupnice s akordy a jejich obraty v tenutu do třech křížků přes jednu oktávu oběma rukama dohromady
- zahraje určené skladby nebo písně s použitím černých kláves
- předvede hru ve staccatu a dvojhlas pravou rukou
- v levé ruce zahraje akordický doprovod dur s kvintovým basem
- aplikuje do hry přednesových skladeb znalost dynamických znamének piano, mezzoforte, forte
- zahraje lidovou píseň nebo jednoduchou skladbu z paměti

### 4. ročník

#### Žák

- zahraje v tempu (čtvrtěová, tj. 1 tón = T120) přes jednu oktávu všechny durové stupnice s akordy a jejich obraty v tenutu a ve staccatu a rozklad s obraty v legatu
- pohybuje se na klávesnici ve větším rozsahu, užije posouvání, podkládání, překládání a výměnu prstů
- v levé ruce předvede hru septakordů
- využije ve hře znalost hudebních znamének – crescendo, decrescendo a základních tempových rozlišení – andante, moderato, allegro

### 5. ročník

#### Žák

- zahraje v tempu (čtvrtěová, tj. 2 tóny = T100) durové stupnice přes dvě oktávy do čtyř křížků a dvou bé s akordy
- rozvine hru levou rukou po celé základní a pomocné řadě
- zahraje přednesovou skladbu složitějšího charakteru adekvátní k danému ročníku z paměti, ve které uplatní znalost i složitějších dynamických znamének, např. akcentu, fp.
- volí při hře správné rejstříky a vysvětlí jejich funkci

### 6. ročník

#### Žák

- zahraje v tempu (čtvrtěová, tj. 4 tóny = T100) všechny durové stupnice s křížky i béčky s akordy
- využije při hře rozsah celé klávesnice a uplatní znalost všech basů
- umí si poradit s hrou skladeb odlišných slohových období, zvolí správné rejstříkování, frázování a použije správnou dynamiku a agogiku

### 7. ročník

#### Žák

- využije znalosti a dovednosti získané v předchozích letech při přípravě na absolventské vystoupení, např. hru legata, staccato, tenuta, dynamických znamének
- předvede hru skladeb nejméně dvou slohových období, z nichž jedna nebo některá její část je technického charakteru
- zahraje z listu písně nebo cvičení v rozsahu pěti tónů
- využije i basové rejstříky

- společně s učitelem vybere skladby pro absolventské vystoupení
- na svém absolventském vystoupení předvede hru alespoň jedné skladby složitějšího charakteru z paměti.

## **Základní studium II. stupně**

### **1. ročník**

#### **Žák**

- zahraje v tempu (čtvrťová, tj. 4 tóny = T70) mollové stupnice s akordy ve čtyřhlasu a jejich obraty v tenutu do čtyř křížků přes dvě oktávy a ve staccatu a rozklad s obraty v legatu
- ve vybraných skladbách dodržuje přesné frázování

### **2. ročník**

#### **Žák**

- správně zahraje náročnější dynamická znaménka: sfz, accelerando, fp a následně crescendo, atd.
- zahraje v tempu (čtvrťová, tj. 4 tóny = T120) všechny durové stupnice s akordy

### **3. ročník**

#### **Žák**

- zahraje v tempu (čtvrťová, tj. 4 tóny = T120) všechny mollové stupnice s akordy ve čtyřhlasu a jejich obraty
- zahraje vybrané skladby různých stylů a žánrů v předepsaném tempu se správnou dynamikou a správným výrazem a kultivovaným tónem
- samostatně nastuduje základy zadané skladby

### **4. ročník**

#### **Žák**

- na svém absolventském vystoupení předvede hru nejméně dvou skladeb obtížného a odlišného charakteru, z nichž bude hrát jednu z paměti
- využije doposud získané vědomosti (kultivovaný tón, nástrojovou a měchovou techniku, frázování...) a zkušenosti při veřejném vystupování
- hraje vybrané skladby adekvátně k jeho vkusu a preferencím
- vyjádří svůj vlastní názor na interpretované skladby spolužáků či jiných profesionálních hráčů
- dle možností se zapojí do činnosti místních hudebních souborů.

Komorní nebo souborová hra: rozpracování do ročníkových výstupů viz kap. 5.19

## 5.18 Předmět hudební nauka

Hudební nauka se vyučuje ve skupinách do dvaceti žáků, zpravidla jedna hodina týdně. Ředitel školy může ve výjimečných případech povolit čtrnáctidenní nebo měsíční formu (tj. 4 hodiny jedenkrát za měsíc) nebo individuální formu studia.

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu: Hudební nauka

#### 1. ročník

##### Žák

- vysvětlí pojmy: celý tón – půltón, posuvky, stupnice - tónina
- vyjmenuje stupnice durové do předznamenání 3# (G,D,A)
- vyjmenuje stupnice durové do předznamenání 3b (F,B,Es)
- jednoduše charakterizuje poslechnutou hudební ukázkou
- rozpozná zvuky probraných hudebních nástrojů
- vysvětlí pojmy: vlastnosti tónů, melodie, rytmus, houslový a basový klíč, druhy taktů
- vysvětlí a pozná poslechem i zápisem: legato, staccato
- přeloží základní pojmy italského názvosloví (dynamická a tempová označení)
- jednoduše charakterizuje B. Smetanu, A. Dvořáka, operu Prodaná nevěsta a Rusalka

#### 2. ročník

##### Žák

- určí stupnice durové do předznamenání 4# (G,D,A,E)
- určí stupnice durové do předznamenání 4b (F,B, Es, As)
- rozliší a vysvětlí stupnice mollové – aiolská, harmonická, melodická (základní)
- rozezná sluchem durové a mollové stupnice
- určí sluchem stupeň v durové tónině
- pojmenuje základní intervaly, vysvětlí pojem interval
- vytvoří základní intervaly (velké a čisté) v C dur
- pozná základní intervaly sluchem
- vysvětlí takty 3/8, 4/8, 6/8 a alla breve, předvede nebo zapíše jednoduchý rytmus v těchto taktech
- vysvětlí a používá triolu a synkopu
- poslechem určí souzvuk tónů (dvou a tří)
- samostatně vytvoří kvintakord, pozná je v zápise a sluchem
- charakterizuje lidovou hudbu a lidové hudební nástroje, pozná je při poslechu
- určí běžně používané hudební nástroje symfonického orchestru (vizuálně i poslechem)
- skladatele W. A. Mozarta, L. v Beethovena, J. S. Bacha, B. Martinů ve vztahu k poslouchané hudbě (jednoduché základní znalosti)
- jednoduše charakterizuje poslouchanou hudbu
- vysvětlí základní italské názvosloví (tempo, přednes, artikulace) a ví, kde vyhledat překlad

### 3. ročník

#### Žák

- odvodí a vysvětlí stupnice durové do předznamenání 5# (G,D,A,E,H)
- odvodí a vysvětlí stupnice durové do předznamenání 5b (F,B,ES,AS,DES)
- definuje jednoduché hudební formy (koncert, symfonie, opera, sonáta)
- sestaví obraty základních kvintakordů z probraných durových stupnic
- vytvoří z intervalů čistých a velkých - intervaly malé, zvětšené a zmenšené
- podle sluchu určí v písni základní harmonické funkce – T, S, D
- vyjmenuje a vlastními slovy popíše vlastnosti tónů
- interpretuje jednodušší intonační cvičení v rozsahu 1. – 5. stupně durové stupnice
- definuje rozdíl mezi tónem, intervalem a akordem
- charakterizuje různé žánry hudby na základě vlastního zájmu
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví, týkající se temp a agogiky
- vysvětlí pojmy rytmus, metrum, synkopa, předtaktí, repetice, paralelní a stejnojmenné stupnice, motiv, téma
- vyjádří jednoduše vlastní názor na poslechnutou ukázkou
- správně zapíše všechny druhy not a pomlk do notové osnovy
- vyslechne a pozorně vnímá i delší hudební ukázkou

### 4. ročník

#### Žák

- odvodí a vysvětlí stupnice durové do předznamenání 7# (G,D,A,E,H,Fis,Cis)
- odvodí a vysvětlí stupnice durové do předznamenání 7b (F,B,Es,As,Des,Ges, Ces)
- rozpozná stupnice a akordy durové a mollové (sluchem i zápisem)
- rozpozná běžné hudební nástroje a stručně je popíše a zařadí
- vyjmenuje základní melodické ozdoby (příraz, skupinka, nátryl, mordent, obal, trylek) a dle sluchu je rozpozná
- sestaví D7 a sluchově jej určí
- dle poslechu určí intervaly v durové tónině (základní + m 3, 6 a 7)
- vyjmenuje obsazení některých komorních uskupení (smyčcový kvartet, klavírní trio, apod.)
- zaznamená a reprodukuje jednoduchý notový zápis v dur
- orientuje se v historii a stylových obdobích hudby (renesance až 20. století)
- vyjmenuje a rozliší zpěvní hlasy
- transponuje jednoduché melodie do jiné tóniny
- vysvětlí pojmy prima volta, sekunda volta, enharmonická záměna, konsonance a disonance, modulace a tóninový skok, transpozice, variace, programní a absolutní hudba, melodram, symfonická báseň, balet
- naslouchá hudbě, charakterizuje slyšenou ukázkou a vyjádří na ni svůj názor

## 5. ročník

### Žák

- odvodí všechny stupnice durové s # a b
- odvodí mollové stupnice do 5# a 5b
- vyjmenuje, napíše a určí intervaly přesahující oktávu do duodecimy
- vysvětlí a pozná zvětšený a zmenšený kvintakord
- zapíše obtížnější rytmicko-melodická cvičení
- interpretuje jednodušší intonační cvičení v durové tónině
- objasní staré církevní, chromatické a celotónové stupnice
- orientuje se v akordových značkách
- charakterizuje hudbu stylových období od renesance, má základní znalosti o hlavních představitelích dějin hudby a jejich dílech (G. P. Palestrina, J. S. Bach, G. F. Händel, L.v.Beethoven, J. Haydn, W.A.Mozart, A.Dvořák, F. Chopin, atp.)
- charakterizuje hlavní znaky lidové hudby české, moravské a slovenské a taktéž lidové hudby jiných národů a etnik (cikánská, klezmer)
- vysvětlí pojmy harmonie, kontrapunkt, kánon, fuga, nónový akord, homofonie, polyfonie
- aktivně poslouchá hudbu a orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace
- orientuje se ve složitějším notovém zápisu a sleduje jej při poslechu hudby
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- na základě svých zkušeností vyjádří svůj názor na znějící hudbu a umí jej zdůvodnit.

## 5.19 Předměty kolektivní hry a kolektivního zpěvu

Zapojení do kolektivní hry se naplňuje v předmětech komorní hra a komorní zpěv, souborová a orchestrální hra. Jde o povinný předmět, jehož naplnění je dáno učebními plány. Žáci všech vzdělávacích zaměření mohou navštěvovat místo komorní nebo souborové hry předmět sborový zpěv. Pro žáky studijního zaměření Hra na klavír je další možnou variantou návštěva předmětu čtyřruční hra.

Výuka těchto předmětů může mít formu pravidelné týdenní výuky, čtrnáctidenní nebo měsíční výuky. Na splnění počtu vyučovacích hodin požadovaných učebním plánem je možné využít i jedno nebo vícedenní soustředění se žáky. O formě výuky rozhodne ředitel školy.

Počtem žáků nejsou tyto předměty vymezeny, půjde o maximálně efektivní využití možností školy zapojit žáky v těchto předmětech.

### Školní výstupy předmětu: Komorní hra

#### I. stupeň

4. a 5. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápisu svého partu
- využívá technické a výrazové dovednosti z předmětu hra na nástroj (příp. sólový zpěv)
- dbá na rytmus a intonaci, doladuje se k vedoucímu hlasu, reaguje na dynamiku vedoucího hlasu
- udrží se ve svém hlasu i za současné hry ostatních partů
- má základní znalosti o práci v předmětu komorní hra
- chápe smysl kolektivní práce a nutnost své individuální přípravy a disciplíny

6. a 7. ročník

Žák

- čte pohotově notový zápis a orientuje se i v partech svých spoluhráčů
- přizpůsobuje se ve hře svého partu ostatním hlasům včetně dynamiky a agogiky
- užívá správně frázování, nádechy, dbá na intonační čistotu
- prezentuje svou práci na veřejných vystoupeních
- rozumí činností, terminologií a smyslu práce v hudebním kolektivu.

#### II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- samostatně aplikuje své technické a výrazové dovednosti z hlavního oboru
- identifikuje a odstraní své chyby i chyby spoluhráčů
- aktivně se podílí na přípravě veřejných vystoupení i činnosti hudebního uskupení

3. a 4. ročník

Žák

- samostatně se připraví na činnost hudebního uskupení a využije svých znalostí a dovedností z předmětu hra na nástroj i předmětu komorní hra
- určí tóninu skladby a případně ji transponuje
- upraví a rozepíše skladbu pro aktuální obsazení

- je schopen zastoupit vedoucího a řídit zkoušku nebo vystoupení
- organizačně se podílí na činnosti uskupení (výběr repertoáru, nastudování, veřejná vystoupení, pomoc mladším spoluhráčům apod.)
- celkovou činnost je schopen zhodnotit a najít cestu ke zkvalitnění, odstranění nedostatků apod..

## **Školní výstupy předmětu: Souborová hra**

### **I. stupeň**

4. a 5. ročník

**Žák**

- orientuje se v notovém zápisu svého partu
- využívá technické a výrazové dovednosti z předmětu hra na nástroj (příp. sólový zpěv)
- je schopen „držet se“ rytmicky i intonačně ostatních hráčů svého hlasu
- udrží se ve svém hlasu i za současné hry ostatních partů
- reaguje na základní dirigentská gesta
- má základní znalosti o práci v předmětu orchestrální a souborová hra
- chápe smysl kolektivní práce a nutnost své individuální přípravy a disciplíny

6. a 7. ročník

**Žák**

- čte pohotově notový zápis a orientuje se v partituře – tj. i v partech svých spoluhráčů
- přizpůsobí se ve hře svého partu ostatním hlasům včetně dynamiky a agogiky
- užívá správně frázování, nádechy, dbá na intonační čistotu
- udrží se v partu, i když jej hraje sám
- reaguje na složitější dirigentská gesta nebo pokyny vedoucího hráče
- jako tým je schopen svoji práci prezentovat na veřejných vystoupeních
- rozumí činnostem, terminologií a smyslu práce v hudebním kolektivu.

### **II. stupeň**

1. a 2. ročník

**Žák**

- samostatně uplatňuje a sjednocuje artikulace a fráze
- udrží se i v náročnějších partech zahraných v rychlém tempu a přitom správně reaguje na vedoucího hráče
- identifikuje své chyby i chyby spoluhráčů
- vyzná se v partituře – notopis včetně ladění a rozsahu použitých nástrojů
- je schopen určit tóninu skladby a případně ji transponovat
- přesně zná dirigentská gesta a reaguje na dirigenta nebo vedoucího hráče (nástupy, tempo, rytmus, dynamiku, změny taktu apod.)
- aktivně se podílí na přípravě veřejných vystoupení i činnosti hudebního uskupení
- získané dovednosti i znalosti z hlavního oboru dovede samostatně aplikovat



3. a 4. ročník

Žák

- připraví se samostatně na činnost hudebního uskupení a využije svých znalostí a dovedností z předmětu hra na nástroj i předmětu souborová hra
- upraví a rozepíše jednoduchou skladbu pro aktuální obsazení
- je schopen zastoupit vedoucího a řídit zkoušku nebo vystoupení
- organizačně se podílí na činnosti (výběr repertoáru, nastudování, veřejná vystoupení, pomoc mladším spoluhráčům apod.)
- celkovou činnost samostatně zhodnotí a najde cestu ke zkvalitnění, odstranění nedostatků apod.

### **Školní výstupy předmětu: Čtyřruční hra**

#### **I. stupeň**

4. a 5. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápisu svého partu
- pod vedením pedagoga aplikuje technické a výrazové dovednosti z předmětu hra na klavír
- osvojuje si základní specifika čtyřruční hry
- získává schopnost soustředit se na vlastní part a zároveň reagovat na hru spoluhráče.
- seznamuje se se smyslem a obsahem společné práce a současně s nutností individuální přípravy a disciplíny
- osvědčuje praktickou schopnost čtyřruční hry na skladbách z repertoáru pro čtyřruční klavír odpovídající úrovni
- prezentuje svou práci na veřejných vystoupeních

6. a 7. ročník

Žák

- čte pohotově notový zápis a orientuje se i v partu svého spoluhráče
- pod vedením pedagoga aplikuje své technické a výrazové dovednosti z hlavního oboru
- je schopen reagovat na hru spoluhráče včetně dynamiky a agogiky
- chápe smysl společné práce a současně nutnost vlastní individuální přípravy a disciplíny
- osvědčuje praktickou schopnost čtyřruční hry na skladbách z repertoáru pro čtyřruční klavír odpovídající úrovni
- prezentuje svou práci na veřejných vystoupeních

#### **II. stupeň**

1. a 2. ročník

Žák

- je schopen samostatně nacvičit svůj part a orientuje se i v partu svého spoluhráče
- samostatně aplikuje své technické a výrazové dovednosti z hlavního oboru
- je schopen reagovat na hru spoluhráče včetně dynamiky a agogiky
- chápe smysl společné práce a současně nutnost vlastní individuální přípravy a disciplíny
- dokáže identifikovat případné chyby týkající se souhry a je schopen na ně pohotově reagovat
- dle možností se seznamuje se šestiruční klavírní hrou, popřípadě se hrou na dva klavíry a s jejich specifikou
- osvědčuje praktickou schopnost čtyřruční hry na skladbách z repertoáru pro čtyřruční klavír odpovídající úrovni
- prezentuje svou práci na veřejných vystoupeních

3. a 4. ročník

Žák

- samostatně aplikuje své technické a výrazové dovednosti z hlavního oboru
- je schopen samostatně nastudovat svůj part a ve spolupráci s druhým hráčem secvičit čtyřruční skladbu odpovídající úrovně
- dle možností je schopen nastudovat part skladby šestiručního klavírního repertoáru, popřípadě part skladby pro dva klavíry a ve spolupráci s dalšími hráči skladbu secvičit
- je schopen ve spolupráci s druhým hráčem či hráči vystavět dynamiku a agogiku studované skladby
- dokáže vypracovat jednoduchou čtyřruční verzi lidové písně
- chápe smysl společné práce a současně nutnost vlastní individuální přípravy a disciplíny
- dokáže identifikovat případné chyby týkající se souhry a je schopen pohotově reagovat
- prezentuje svou práci na veřejných vystoupeních

### **Školní výstupy předmětu: Akordeonový orchestr**

#### **I. stupeň:**

4. a 5. ročník

Žák

- rytmicky se udrží ve svém partu za automatického doprovodu elektronického klávesového nástroje
- drží se rytmicky ostatních hráčů svého hlasu bez doprovodu elektronického klávesového nástroje, za dirigování dirigenta
- udrží se ve svém hlasu i za současné hry ostatních hlasů
- reaguje na základní dirigentova gesta
- rozliší dynamiku podle dirigentových gest

6. a 7. ročník

Žák

- rytmicky se udrží i v případě, kdy part hraje sám, i bez automatického doprovodu elektronického klávesového nástroje
- přizpůsobí se ve svém partu ostatním hlasům a dodržuje dynamiku
- reaguje na složitější dirigentova gesta.

#### **II. stupeň:**

1. a 2. ročník

Žák

- udrží se ve svém partu i v rychlém tempu skladby a zároveň reaguje správně na dirigentova gesta
- dodržuje přesné nástupy dle dirigentských gest na začátku skladby nebo jejích částí
- reaguje zvláště na levou ruku dirigenta – rytmicky, a pravou ruku dirigenta, kdy přesně zachycuje nástupy svého hlasu
- reaguje i na složitá dirigentova gesta, jako je například ritardando, accelerando
- reaguje na změny taktů a hraje přesně podle dirigenta

3. a 4. ročník

Žák

- velmi přesně reaguje na výrazné změny v tempu
- zapojí se i organizačně při pořádání akcí s orchestrem
- dbá na všechny společenské záležitosti spojené s vystoupením a tím reprezentuje celý orchestr.

### **Školní výstupy předmětu: Soubor „Elektroband“**

„Elektroband“ je netradiční stylově otevřený hudební soubor, který je určen žákům všech studijních zaměření vyučovaných v hudebním oboru ZUŠ Telč, zejména však klávesových nástrojů (klavír, EKN, varhany, akordeon), není vyloučen ani zpěv či jiná hudební tvořivost. Soubor využívá možností EKN – MIDI ovládání, počítače s hudebním SW, případně další hudební techniku. Žáci nejen hrají, ale naučí se tato zařízení ovládat a využívat. Z řad žáků je možno vybrat zvukaře a zasvětit jej do této problematiky. Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle – a to každý podle svých možností. Snahou je tedy nejen zapojit žáky do hudební produkce samotné, ale také rozvíjet u nich schopnost týmové spolupráce, odpovědnost za společné dílo a pozitivní stránky osobnosti (vytrvalost, spolehlivost, dochvilnost, schopnost pomoci druhému ...). Důležité je zapojení žáka a jeho příspěvek k celkovému společnému hudebnímu dílu, vedle samotného výkonu žáka je ještě důležitější výkon a výsledek celku.

### **Očekávané školní výstupy:**

#### **I. stupeň**

4. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápise
- dokáže dodržovat tempo a rytmus v jednohlase případně v lidovém dvojhlasu
- dokáže hrát s doprovodem
- zvládne režim kolektivní hry (domácí příprava, dochvilnost, pomůcky - noty, nástroj atd.)

5. ročník

Žák

- soustředěně poslouchá a analyzuje hru spoluhráčů i svůj výkon
- koriguje svůj výkon a přizpůsobuje ho celku
- dokáže korigovat ladění a sílu hry svého nástroje (zpěvu) vzhledem k celému souboru
- zvládne zapojení a nastavení svého nástroje do systému MIDI (MIDI kanál, nastavení barvy rejstříků)

6. ročník

Žák

- zvládne zápis skladeb v notách i akordových značkách
- hraje stylově a funkčně správně jednotlivé party (např. bas, doprovod, melodie, protimelodie, vyhrávky)
- je schopen pracovat s dynamikou a agogikou (u MIDI dokáže řídit dynamiku kontinuálními kontroléry i silou úhozu)
- dokáže reagovat na dirigentská gesta

## 7. ročník

### Žák

- uvědoměle a zodpovědně přispívá k interpretaci společného hudebního díla vzhledem ke svým možnostem a zkušenostem
- orientuje se v partituře
- užívá základní harmonické funkce (T, S, D7)
- jednoduše dovede improvizovat ve svém partu (bas, doprovod, přizdobit hlavní melodii, vytvořit druhý hlas...) podle hlavní melodie s akordickými značkami
- přiměřeně uplatňuje artikulaci a stylistiku hry podle zvoleného rejstříku.

## Očekávané školní výstupy:

### II. stupeň

#### 1. a 2. ročník

##### Žák

- dokáže doprovázet jednohlas i dvojhlas
- je schopen sólového výkonu, jednoduché improvizace podle hudebního stylu
- orientuje se v nástrojovém obsazení souboru, v jejich ladění
- hraje podle gest dirigenta nebo vedoucího hráče i s naprogramovaným doprovodem v sekvencéru nebo počítači
- samostatně uplatňuje a sjednocuje artikulace a fráze

#### 3. a 4. ročník

##### Žák

- dokáže se samostatně připravit na činnost souboru
- je schopen určit tóninu skladby a transponovat ji
- dokáže upravit skladbu z jiné literatury a rozepsat ji do jednotlivých partů
- podílí se na výběru repertoáru a stylu jeho interpretace
- dokáže zastoupit dirigenta nebo vedoucího hráče, udat nástupy, ukončení, dynamiku, změny tempa apod..

## Školní výstupy předmětu: Komorní zpěv

### I. stupeň

#### 4. a 5. ročník

##### Žák

- udrží jednodušší 2. hlas
- čistě intonuje 1. hlas
- dle svých možností zvládne základní principy souladu s dalším zpěvákem
- dle svých možností zpívá kánon
- uplatňuje své dosavadní zkušenosti z hlasové výchovy

#### 6. a 7. ročník

##### Žák

- čistě intonuje svůj part ve vícehlasé skladbě
- využívá adekvátní výrazové prostředky

- čistě intonuje 2. hlas a capella (lidové písně, apod.)
- adekvátně reaguje na gesta sbormistra či vedoucího zpěváka (nástup, mezihry, atp.).

## **II. stupeň**

1. a 2. ročník

Žák

- zpívá vícehlasé skladby a capella
- čistě intonuje 2., 3. hlas
- přizpůsobí svůj projev zpěvu ve skupině (tempo, dynamika)

3. a 4. ročník

Žák

- orientuje se ve složitějším zápisu vícehlasé skladby
- samostatně nastuduje svůj part
- svůj hlas vnímá jako součást celku a respektuje celkovou stavbu skladby.

Školní výstupy předmětu Sborový zpěv viz studijní zaměření Sborový zpěv.

## 6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

### Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku komunikace. Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata vztahující se k vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost. S rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem žáka se vyvíjejí výtvarné formy, které užívá a které ho obohacují. Žák dokáže intuitivně a posléze vědomě používat výtvarný jazyk, materiály a nástroje. Studium pomáhá nalézat celoživotní vztah k výtvarné kultuře.

ZUŠ Telč přijímá žáky do výtvarného oboru na základě vykonané talentové zkoušky. Přijaté žáky zařazuje do přípravného studia nebo přímo do základního studia podle věku a úrovně zjištěných předpokladů.

### 6.1 Přípravné studium výtvarného oboru

V přípravném studiu je prioritou podchycení zájmu dětí o výtvarnou tvorbu a rozvinutí jejich předpokladů v příznivém období vývoje (spontánní výtvarný projev). Dítě se seznamuje s jednoduchými výtvarnými technikami plošné i prostorové tvorby, prostřednictvím výtvarné hry se setkává s nejrůznějšími materiály a postupy. Při výtvarné činnosti se nenásilně seznamuje se základními výtvarnými zákonitostmi a pojmy (kontrast, rozdělení barev, pojmenování technik apod.) a získává první informace o výtvarném umění a možnost jeho recepce a reflexe (výstavy, publikace, projekce...).

Učební plán - varianta 1: dvouleté přípravné studium (pro žáky 5 – 7 let)

	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	2	2

Učební plán - Varianta 2: jednoleté přípravné studium (pro žáky 6 – 7 let)

	1. ročník
Přípravná výtvarná výchova	2

**Očekávané školní výstupy pro přijetí do základního studia I. stupně:**

Žák

- umí zacházet se základními výtvarnými materiály a nástroji plošné i prostorové tvorby
- je seznámen se základy techniky kresby (tužka, uhlí, rudka, voskové a suché pastely, pastelky, fixy, tuš,...), malby (tempera, akvarel, ...), nejjednodušších

- grafických technik (frotáž, monotyp, tisk z koláže,...) a technik prostorové tvorby (modelování z hlíny, práce s papírem - skládání, tvarování,...)
- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, barva, světlo, ...)
- je seznámen s nezákladnějšími výtvarnými zákonitostmi a pojmy (rozdělení barev, míchání barev, kontrast, ...)
- respektuje organizaci práce ve vyučovací jednotce, spolupracuje s učitelem i ve skupině.

## 6.2 Základní studium výtvarného oboru

### Učební plán

	I.stupeň							II.stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Výtvarná tvorba	2-3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

O počtu hodin v 1. ročníku rozhodne ředitel školy

### Očekávané školní výstupy vyučovacího předmětu Výtvarná tvorba Základní studium I. stupně

#### 1. – 3.ročník

##### Žák

- poznává výrazové možnosti nástrojů a materiálů v plošné i prostorové tvorbě, dokáže odlišit jejich vlastnosti a možnosti
- zvládá základy techniky kresby (tužka, uhel, rudka, voskové a suché pastely, pastelky, fixy, tuš, ...), malby (tempera, akvarel, ...), grafiky (frotáž, monotyp, tisk z koláže, linoryt, ...), modelování z hlíny, prostorové práce z dalších materiálů (např. papír, přírodniny, ...)
- je schopen vědomě použít základní vyjadřovací prostředky (linie, tvar, plocha, barva, světlo, ...)
- pracuje z představy i na základě pozorování skutečnosti
- snaží se formulovat svůj názor při hodnocení práce vlastní i ostatních, při setkání s uměleckými díly (na výstavě, v publikacích, ...)
- zapojuje se do akcí školy (výstavy, vernisáže, ...).

#### 4. - 5.ročník

##### Žák

- pozoruje realitu, snaží se ji převést do výtvarné podoby, uvažuje o kompozici, kontrastu, ...
- je seznámen s nezákladnějšími zákonitostmi zobrazování lidské postavy (proporce) a perspektivního zobrazování
- rozšíří si rejstřík výtvarných technik (o složitější grafické techniky a prostorové práce)
- dodržuje výtvarné technologické postupy (např. akvarel x tempera, práce s hlínou)
- experimentuje při práci s klasickými technikami, zkouší i současné formy výtvarného umění (objektová a akční tvorba).

6.- 7.ročník

Žák

- profiluje se podle svých potřeb a zájmu (např. studium na střední škole s výtvarným zaměřením)
- seznamuje se s historií a současností výtvarného umění, má povědomí o základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy
- utváří si vlastní výtvarný názor a respektuje odlišné názory
- využívá základní znalosti z perspektivy, zobrazení lidské postavy a hlavy (modelace stínováním)
- inspiruje se realitou i fantazií, hledá si vlastní cestu ve výtvarném vyjádření
- vytvoří závěrečnou práci, podílí se na volbě tématu nebo formy zpracování.

### **Základní studium II. stupně**

1. – 2. ročník

Žák

- pracuje na náročnějších studijních úkolech (kresba hlavy, zátiší, architektury)
- rozlišuje a propojuje formu a obsah, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje
- využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování

3. – 4. ročník

Žák

- samostatně řeší výtvarné problémy, experimentuje, argumentuje, diskutuje, respektuje různá hlediska, dovede obhájit vlastní postup
- dává hlubší myšlenkový význam svým pracím
- výstižně používá výtvarné pojmy a termíny
- orientuje se v uměleckých slozích a směrech, zajímá se o vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění, vyhledává inspiraci z různých oblastí světové kultury a vybírá si z nich podněty pro svou tvorbu
- při vytváření závěrečné práce dlouhodoběji a individuálně rozvíjí a realizuje svoji výtvarnou myšlenku.



## 7. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na základě:

- vyjádření a žádosti rodičů,
- doporučení učitele,
- a vyšetření speciálně pedagogického centra nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologické poradny),
- případně na základě doporučení lékaře.

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace a organizace výuky upravena vzhledem k omezení žáka.

Škola je připravena pomoci i hendikepovaným žákům, kteří nejsou oficiálně diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem, kteří však prokázali předpoklady pro studium zvoleného oboru. Tito jsou vzděláváni podle ŠVP, žákům mohou být poskytnuty úlevy vzhledem k druhu postižení (např. nemusí se účastnit pohybových činností v přípravném studiu nebo hudební nauce, chodit malovat do přírody, atp.).

## 8. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na základě:

- vyjádření a žádosti rodičů,
- doporučení učitele
- a vyšetření speciálně pedagogického centra nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologické poradny).

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být přidělena vyšší hodinová dotace na jeden školní rok vzhledem k potřebám žáka. Žáci mimořádně umělecky nadaní jsou vyučováni podle individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka, zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelem.

Dle možností a situace škola domluví a zprostředkuje konzultace na umělecké škole, kde by žák mohl pokračovat ve studiu.

## 9. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

### 9.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení zahrnuje tato kritéria:

- pokrok v hodnoceném období
- píle, spolehlivost a úroveň domácí přípravy
- úroveň plnění vzdělávacího obsahu (školních výstupů pro daný ročník)
- zodpovědnost za kolektiv (v kolektivních předmětech)
- aktivitu a přístup žáka k práci v hodině
- aktivita žáka – veřejná prezentace, účast v soutěžích a festivalech, návštěva koncertů, výstav a dalších veřejných akcí školy.

Žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum. Přihlíží se též ke způsobu výuky v hudebním oboru - individuální nebo skupinové formě výuky hry na nástroj, příp. zpěvu.

Zásady hodnocení:

- žák musí vědět, za co bude hodnocen
- vycházíme z pozitivního hodnocení žáka (musí být motivační)
- při hodnocení je možné přihlídnout k hendikepu, k dlouhodobé nebo momentální indispozici žáka.

Průběžné hodnocení:

V průběhu školního roku je žák v individuální výuce hodnocen známkou nebo slovním hodnocením, které učitel zaznamená do třídní knihy a žákovské knížky. Klasifikaci v kolektivní výuce zaznamenává učitel do interního formuláře, příp. do žákovské knížky. Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i jiné formy hodnocení (např. razítka, obrázky, nálepky apod.), tyto prostředky mají pro žáky motivační funkci, nenahrazují klasifikaci.

Komisionální zkoušky se konají:

- při postupových zkouškách na I. stupni hudebního oboru, ve výtvarném oboru jde o posouzení ročníkové práce
- při závěrečných zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně
- při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku nebo ročníků
- při opravných zkouškách.

## 9.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Rámcová struktura a kritéria vlastního hodnocení:

- podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- výsledky vzdělávání žáků a studentů,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Vlastní hodnocení se provádí v pravidelných pětiletých intervalech. V případě, že nastanou důležité změny v hodnocených oblastech, provede se častěji. Jako evaluační nástroje se používají především dotazníky pro žáky, rodiče a učitele, řízené diskuse, třídění a hodnocení dalších informací.